

Nota van beantwoording zienswijzen ontwerp omgevingsvisie gemeente Olst-Wijhe 2050

Van 13 november tot en met 27 december 2024 lag de ontwerp-omgevingsvisie Olst-Wijhe 2050 ter inzage. Er kwamen 33 zienswijzen binnen. Dit document geeft het overzicht weer van alle ingediende zienswijzen. De reactie per zienswijze begint met het aangeven of de zienswijze tot een aanpassing heeft geleid of niet, en geeft vervolgens een reactie op de volledige zienswijze. In het overzicht staan ook enkele ambtelijke aanpassingen van de omgevingsvisie.

De zienswijzen van individuen zijn geanonimiseerd. Sommige zienswijzen zijn omwille van de leesbaarheid samengevat.

	Zienswijze, al dan niet samengevat:	Beantwoording zienswijze:
1.	Inwoner Wijhe Inwoner mist de ontwikkeling bedrijventerrein in Wijhe, wat volgens inwoners de nekslag voor bedrijven uit Wijhe is. Inwoner vraagt zich af of de woningbouwplannen op Noordmanshoek niet aan te passen zijn naar bedrijventerreinen. Volgens inwoner is het niet fijn wonen bij zonnepanelen. Ook roept inwoner op om te stoppen met zonnevelden. Het netwerk in Nederland moet eerst vergroot worden en dat kost volgens inwoner nog tientallen jaren. Ook geeft inwoner aan dat het levensgevaarlijk is vanwege de extra warmte in de bodem. De warmte is volgens inwoner desastreus voor het ondergrondse leven en is het nadelig voor de kwaliteit van drinkwater.	Een deel van de zienswijze is aanleiding om in de omgevingsvisie een motivering van de transformatie van De Enk naar (voornamelijk) woningbouw toe te voegen, die ook ingaat op de transformatie van bedrijventerrein Olst Centrum): 'Beweegredenen voor transformatie zijn de aanwezigheid van enkele verouderde bedrijfspanden en van bedrijven in hoge(re) milieucategorieën dichtbij woningen. Daarbij komt dat De Enk door uitbreidingen van Wijhe hedendaags een meer centrale ligging in het dorp heeft, nabij voorzieningen zoals winkels en het Kindcentrum. Ook voor bedrijventerrein Olst Centrum geldt dat de centrale ligging de locatie geschikt maakt voor een combinatie van wonen en werken'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Gemeente onderschrijft het belang van voldoende bedrijvigheid voor de leefbaarheid. De gemeente zet met de omgevingsvisie in op een duurzaam en aantrekkelijk ondernemersklimaat. In de omgevingsvisie kiezen we bewust voor mogelijke uitbreiding van bedrijventerreinen in met name De Meente Noord en Wesepe, en het transformeren van De Enk in Wijhe naar wonen. • Een bouwsteen voor de omgevingsvisie is de eerder vastgestelde Bedrijventerreinenvisie. Hierin staat de verdere motivatie voor de transformatie van De Enk. Het huidige bedrijventerrein De Enk is op punten onsamenvattend, met meerdere functies en bestemmingen bij elkaar die vanwege o.a. milieucategorieën elkaar steeds vaker in de weg zitten (zoals wonen en zwaardere industrie). De Bedrijventerreinenvisie geeft daarnaast aan dat de transformatie van de Enk vooral gaat over zwaardere, meer milieubelastende, industrie. In de toekomst zouden lichtere milieucategorieën mogelijk nog steeds passend zijn de op De Enk. • Momenteel is nog niet concreet hoe en wanneer de transformatie plaatsvindt en welke

		(milieu)categorieën we passend vinden. Er zal een strategie ontwikkeld moeten worden. Onderdeel van de strategie kan een geleidelijke, gefaseerde transformatie zijn. Belanghebbenden worden betrokken bij de transformatie van De Enk. • Wat betreft Noordmanshoek (Wijhe Noord): momenteel loopt een verkenning in opdracht van de raad. In de verkenning wordt woningbouw op deze locatie verkend vanwege de woningbouwbehoefte in combinatie met de gunstige bereikbaarheid nabij zowel de provinciale weg als nabij het station. In de verkenning is geconstateerd dat er ook kansen liggen voor woningbouw op de locatie van het huidige zonneveld, waar een vergunning op zit met een einddatum. De verkenning gaat niet uit van een nieuw bedrijventerrein. Op de website van de gemeente staat meer informatie over de verkenning (www.olst-wijhe.nl). Momenteel is nog niet concreet wanneer en hoe deze ideeën vorm krijgen, dat wordt in de volgende fase van de verkenning stap voor stap uitgewerkt. Dit deel van de zienswijze is voor ons geen aanleiding om de omgevingsvisie op aan te passen. De opmerking over zonnevelden nemen wij ter kennisgeving aan en is voor ons geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen.
2. Inwoner	Inwoner refereert aan pagina 60 van de omgevingsvisie (pijlers voor de toekomst): Voldoende ruimte voor bedrijvigheid van lokale ondernemers: het juiste bedrijf op de juiste plek. Focus op uitbreiding in Wesepe en De Meente Noord in Olst. Inwoner stelt de vraag wanneer Hoogeslag verplaatst gaat worden naar De Meente of Wesepe. Volgens inwoner wordt daarmee het volgende op pagina 60 ondervangen: Autoluwe en compacte levendige dorpskernen in Olst, Wijhe en Wesepe zorgen voor aangename plekken voor ontmoeten, winkelen en verblijven. Volgens inwoner wordt daarmee de enige invalsweg van Olst meteen meer autoluw/vrachtwagenluw. Inwoner vraagt zich ook af wanneer inwoners van Olst-Wijhe de verdere concrete invulling kunnen verwachten van dit ontwerp. Inwoner geeft aan dat het document zeer oppervlakkig is en dat er behoefte is aan een concreet actieplan met data.	Een deel van de zienswijze leidt tot aanpassing van de omgevingsvisie waarbij we een onderbouwing van de transformatie van Olst Centrum naar (voornamelijk) wonen toevoegen, waarbij we ook ingaan op de transformatie van de Enk in Wijhe: 'Beweegredenen voor transformatie zijn de aanwezigheid van enkele verouderde bedrijfspanden en van bedrijven in hoge(re) milieucategorieën dichtbij woningen. Daarbij komt dat De Enk door uitbreidingen van Wijhe hedendaags een meer centrale ligging in het dorp heeft, nabij voorzieningen zoals winkels en het Kindcentrum. Ook voor bedrijventerrein Olst Centrum geldt dat de centrale ligging de locatie geschikt maakt voor een combinatie van wonen en werken'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • De gemeente heeft beperkte middelen om bedrijven actief uit te plaatsen en momenteel is er geen concrete aanleiding om dat met bedrijf Hoogeslag te doen. • Er is momenteel sprake van een 'moratorium' op bedrijventerrein Olst Centrum, waardoor bedrijven op dit terrein, waar Hogeslag onder valt, niet zomaar kunnen uitbreiden. Net als de bedrijfslocatie van Stegeman in Wijhe leent het bedrijventerrein Olst Centrum zich in potentie goed voor een combinatiefunctie van wonen en werken (lichte milieucategorie) en stations hub voor de Stedendriehoek/regio Zwolle. • Hoe we onze ambitie voor autoluwe, compacte dorpscentra vormgeven wordt nader uitgewerkt zodra de omgevingsvisie is vastgesteld. In Wijhe zijn daarin al concrete stappen gezet. In Olst moet dat nog gestart worden. De insteek is om in het realiseren van deze ambitie breder aan te vliegen en dan ook te kijken wat dit betekent voor de invalswegen van Olst in het algemeen. • De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor 2050 voor de gehele leefomgeving. We beschrijven welke doelen en ambities we nastreven. Bij een visie voor 2050 hoort

		een bepaald abstractieniveau. De concrete uitwerking volgt in andere plannen. Hoofdstuk 4 van de omgevingsvisie doet een voorzet. We nemen in de omgevingsvisie geen concreet actieplan met data op. Dat doen we in de verdere uitwerking.
3.	Inwoner Wijhe Inwoner geeft aan kennis te hebben genomen van de omgevingsvisie en stelt daarbij dat het niet lukt om uit de omgevingsvisie te concluderen wat de specifieke visie is van het betreffende woonadres van de inwoner. Inwoner ontvangt daar graag een toelichting op.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie. • Zienswijze is reeds beantwoord waarin aangegeven is dat een omgevingsvisie een bepaald abstractieniveau kent omdat het voor de lange termijn gaat en dat de uitwerking later volgt. • In de reactie is aangegeven in welk landschapstype het betreffende adres valt en is gerefereerd aan de omgevingsvisie waar verder ingegaan wordt op dit gebiedstype.
4.	Inwoner De indiener heeft de concept-omgevingsvisie gelezen en maakt zich zorgen over het gebrek aan ruimte voor bedrijven in de kern van Wijhe. De huidige bedrijvigheid geeft het dorp kleur en maakt het compleet. Werkgelegenheid in het dorp is van grote waarde, vooral voor inwoners die niet kunnen reizen voor werk. Het zorgt voor binding tussen inwoners, verenigingsleven en ondernemerschap. Het niet stimuleren van bedrijvigheid in de kern van Wijhe wordt gezien als een groot gemis. De indiener vindt het onverstandig om dit gebied aan te wijzen voor wonen, zoals in de visie staat. Dit zou slecht zijn voor het ondernemersklimaat en niet goed voor het dorp. De indiener pleit ervoor om ondernemers in Wijhe te koesteren en ruimte te geven, in plaats van het gebied te laten verkleuren naar wonen.	Een deel van de zienswijze is aanleiding om in de omgevingsvisie een motivering van de transformatie van De Enk naar (voornamelijk) woningbouw toe te voegen, die ook ingaat op de transformatie van bedrijventerrein Olst Centrum): Beweegredenen voor transformatie zijn de aanwezigheid van enkele verouderde bedrijfspanden en van bedrijven in hoge(re) milieucategorieën dichtbij woningen. Daarbij komt dat De Enk door uitbreidingen van Wijhe hedendaags een meer centrale ligging in het dorp heeft, nabij voorzieningen zoals winkels en het Kindcentrum. Ook voor bedrijventerrein Olst Centrum geldt dat de centrale ligging de locatie geschikt maakt voor een combinatie van wonen en werken. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Gemeente onderschrijft het belang van voldoende bedrijvigheid voor de leefbaarheid. De gemeente zet met de omgevingsvisie in op een duurzaam en aantrekkelijk ondernemersklimaat. In de omgevingsvisie kiezen we bewust voor mogelijke uitbreiding van bedrijventerreinen in met name De Meente Noord en Wesepe, en het transformeren van De Enk in Wijhe naar wonen. Met de omgevingsvisie verdwijnt niet alle werkgelegenheid uit Wijhe, wel is het zo dat de ambitie in de omgevingsvisie is om op de Enk meer in te zetten op woningbouw in combinatie met lichte bedrijvigheid. • Een bouwsteen voor de omgevingsvisie is de eerder vastgestelde Bedrijventerreinenvisie. Hierin staat de verdere motivatie voor de transformatie van De Enk. Het huidige bedrijventerrein De Enk is op punten onsamenhangend, met meerdere functies en bestemmingen bij elkaar die vanwege o.a. milieucategorieën elkaar steeds vaker in de weg zitten (zoals wonen en zwaardere industrie). De Bedrijventerreinenvisie geeft daarnaast aan dat de transformatie van de Enk vooral gaat over zwaardere, meer milieubelastende, industrie. In de toekomst zouden lichtere milieucategorieën mogelijk nog steeds passend zijn de op De Enk.

5.	Vier inwoners van Fortmond De indiener complimenteert de ontwerp-Omgevingsvisie Olst-Wijhe voor haar ambitie en samenhangende aanpak van maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, woningbouw, sociale cohesie, energie- en landbouwtransitie. Ze waarderen de profilering als ‘woongemeente omgeven door water en groen, waar iedereen meedoet’ en de erkenning van landschappelijke en cultuurhistorische diversiteit. Hoogwaterveiligheid: De indiener vraagt aandacht voor de impact van verdere bebossing van Fortmond op de waterstanden en overstromingsrisico's. Ze benadrukken het belang van het niet vergroten van deze risico's door extra bossen. Fiets- en wandelroutes: De indiener vraagt om een veiligere oversteekbaarheid van de provinciale weg N337 voor fiets- en wandelroutes, en verbetering van de ontsluiting van Fortmond bij de Rijksweg, mogelijk in combinatie met de geplande dijkverzwaring. Recreatief medegebruik: De indiener ondersteunt recreatief medegebruik van de uiterwaarden en Fortmond, maar vraagt om beperking tot ‘stille vormen’ van natuurbeleving om de kleinschaligheid en kwetsbaarheid van het gebied te beschermen. Ze pleiten voor voortzetting van het beleid om recreatieve bezoekers per auto op te vangen bij het bezoekerscentrum aan de N337. De indiener wenst succes bij de afronding, vaststelling en realisering van de Omgevingsvisie.	De zienswijze vormt geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Uw opmerking over hoogwaterveiligheid en extra bossen nemen wij ter kennisgeving aan, en nemen wij mee in de gesprekken die momenteel tussen de betrokken partijen lopen. • Uw opmerking over veilige oversteek van de N337 bij de Rijksweg/Fortmond nemen wij ter kennisgeving aan en is relevant voor de verdere uitwerking en concretisering van de omgevingsvisie. • Uw opmerking over het belang van ‘stille vormen’ van natuurbeleving nemen wij ter kennisgeving aan. In onze ogen is er in de omgevingsvisie aandacht voor het mogelijk maken van juist kleinschalige recreatievormen rondom de IJssel in balans met de natuur.
6.	Gezamenlijke reactie inwoner Middel en bestuurslid Overijssels Nederlandse Melkveehouders Vakbond De indiener uit zorgen over de ontwerp-omgevingsvisie van Olst-Wijhe, met name over het gebrek aan aandacht voor agrarische en economische aspecten. Ze benadrukken dat de visie nauwelijks perspectief biedt voor agrariërs en de	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie op punten aan te passen. In de samenvatting schenken we meer aandacht aan de agrarische sector onder ‘we maken ruimte voor duurzaam ondernemen’ met de volgende toevoeging: ‘Landbouw is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van onze gemeente. In het buitengebied produceren boeren voedsel op een manier die past bij het water- en bodemsysteem’. In de tekst en op de kaart komt een nadere duiding van de gebiedsaanduidingen, die ook voor de zones voor VAB-woningen van toepassing is.

voedselproductie, wat essentieel is voor de bijna 20 miljoen inwoners van Nederland, vooral in tijden van dreigende oorlog. Voedselproductie en economie: De indiener vindt dat de visie te veel nadruk legt op biobased gewassen voor huizenbouw en energietransitie, ten koste van landbouwgrond die nodig is voor voedselproductie. Ze vragen zich af hoe boeren de verwerking van hun producten moeten aanpakken, gezien de huidige arbeidsmarktkrapte en financieringsproblemen. Energietransitie: De indiener is bezorgd over de negatieve impact van de energietransitie op het landschap, met veel metaal door windmolens, trafohuisjes en batterijen. Ze wijzen op de geluidsoverlast en milieubelasting die deze infrastructuur veroorzaakt, en vinden het tegenstrijdig dat landbouw natuurbeheer moet uitvoeren terwijl het landschap vol met metaal komt te staan. Ommetjes en wandelroutes: De indiener is tegen wandelpaden door weilanden vanwege de gezondheidsrisico's voor koeien door hondenuitwerpselen, die de neospora parasiet kunnen verspreiden. Bedrijfsomvang en regelgeving: De indiener klaagt over de verplaatsing van gesloopte vierkante meters van boerderijen naar kernen, wat hun bedrijfsomvang beperkt door, volgens indiener, verouderde regelgeving. Klimaatmaatregelen: De indiener wijst op de toename van muggen en blauwtong voor vee door meer water vast te houden, en noemt de klimaatmaatregelen overdreven. Positieve punten: De indiener waardeert de mobiele prikpost in de visie. Samenwerking en uitvoering: De indiener is sceptisch over de samenwerking en uitvoering van de visie, en vreest dat agrarische belangen in het gedrang komen. Ze vinden dat de	Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met die ontwikkeling of opgave. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • De zorgen over ruimte en toekomst voor de agrarische sector zijn begrijpelijk en herkenbaar. Er zijn veel zaken die ruimte vragen: wonen, landbouw, bedrijvigheid, natuur, energieopwek, recreatie. Als regionale overheid dienen wij al deze belangen. Specifiek voor de agrarische sector laveren we tussen de behoeftes van onze agrariërs en het beleid van het Rijk en de provincie voor de agrarische sector dat voortdurend in ontwikkeling is en onzekerheden met zich meebrengt. • In onze ogen heeft de ontwerp-omgevingsvisie voldoende aandacht aan de agrarische sector en de ambitie om in te zetten op een toekomstbestendige bedrijfsvoering. In de omgevingsvisie staan verschillende elementen die in onze ogen bijdragen aan die toekomstbestendigheid en benoemen we kansen om voedselproductie te combineren met andere verdienmodellen. Biobased bouwen is daar een voorbeeld van, maar het betekent niet dat alle agrariërs deze vorm van bedrijfsvoering moeten toepassen. • De zorgen ten aanzien van de energietransitie nemen wij ter kennisgeving aan. • De zorgen rondom wandelpaden en risico's van uitwerpselen voor koeien nemen wij wat betreft de omgevingsvisie. In de uitwerking van de omgevingsvisie, bijvoorbeeld bij de daadwerkelijk aanleg van de wandelpaden zullen we hier aandacht voor hebben. • Wat betreft de verplaatsing van gesloopte vierkante meters vanuit VAB wil de gemeente clustering rondom kernen verkennen. Dit doen we om woningen nabij voorzieningen van de kernen te clusteren en zo de functies wonen en agrarische functies te kunnen scheiden (wat in onze ogen de bedrijfsvoering van agrariërs ten goede komt omdat er meer ruimte blijft om te ondernemen in het landelijk gebied), de landschappelijke kwaliteit te bevorderen en het aantal verkeersbewegingen te verminderen. In de omgevingsvisie staat dat in de latere uitwerking bepaald wordt wat de specifieke zone en afstand rondom de kern wordt. • Het onderdeel van de zienswijze over klimaatmaatregelen en de mogelijke risico's van het vasthouden van water nemen wij ter kennisgeving aan. Indien indiener meer informatie wenst over de onderbouwing van de keuze voor deze maatregelen, verwijzen wij naar de regionale sponsstrategie Sallandse weteringen, te raadplegen op de website van Regio Zwolle (waar de gemeente Olst-Wijhe aan deelneemt). Het college van B&W is inderdaad bevoegd gezag bij omgevingsprogramma's. De gemeenteraad is dat voor de omgevingsvisie en stelt de visie vast. De omgevingsvisie biedt de kaders voor uitwerking in omgevingsprogramma's.
---	---

	gemeenteraad onvoldoende betrokken is bij het opstellen van programma's, en dat het College van B&W te veel bepaalt. De indiener hoopt dat deze punten serieus worden overwogen bij de verdere ontwikkeling van de omgevingsvisie.	
7. Inwoner Olst Mevrouw vraagt aandacht voor het behoud van het groen in de kernen, en met name de volgende parken in Olst: Olsterhof, Heesterhof en Kortrickvijver. Mevrouw leest in de visie dat er met name in en rond de dorpskernen van Olst, Wijhe en Wesepe woningen gebouwd worden en hoopt dat het niet ten koste gaat van het groen. Groen is belangrijk voor de leefbaarheid en het woongenot.	De zienswijze vormt geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In de ontwerp-omgevingsvisie is in onze ogen voldoende aandacht voor het behoud en versterken van een groene leefomgeving, ook in de kernen. Bij het abstractieniveau van de omgevingsvisie kiezen we er niet voor om ieder buurtpark op te nemen in de kaarten, de reactie nemen we in overweging in de uitwerking van de omgevingsvisie zoals een omgevingsprogramma.	
8. Inwoner Olst De indiener verzoekt om herziening van de ontwerp-omgevingsvisie op de volgende punten: Rondom de Roze/Den Roosen Enk • Huidig gebruik: Agrarisch, moet zo blijven in het nieuwe plan. • Toekomstige bestemming: Gemengde bestemming tot aan de spoorlijn. • De Roze: Recreatieve hotspot. • Waterrijk en groen: Geen drassig of sponzig gebied. • Waterberging: Stippen voor waterberging verwijderen. • Toekomstige versterking: Bestaande kwaliteiten en recreatieve hotspot benutten. 2e Fietstunnel Olst • Onderzoek: Al grotendeels gebeurt, schrappen uit visie. • Locatie: Ten zuiden van het perceel opnemen in de stukken. Mijn agrarisch woonerf • Gebruiksmogelijkheden: Paarden houden, schuur plaatsen, plattelandskamers, trekkershutten, theetuin, belevingsplek. • Omgevingswet: Aanpassen zodat bovengenoemde mogelijkheden blijven bestaan.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen van toepassing zijn waar de zienswijze aan refereert. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. De mogelijke tweede fietstunnel is opgenomen op de visiekaart. We passen naar aanleiding van de zienswijze de visiekaart waarmee het perceel het perceel de Roze/Den Roosen Enk niet langer onderdeel is van de bebouwde kom van Olst. De recreatieve (potentiële) hotspots zijn op de visiekaart aangepast en focussen zich nu tot hotspots direct langs de IJssel. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze. • De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving van de gemeente. De omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de kernen, buurtschappen en het buitengebied van Olst-Wijhe. Daarmee gaat de omgevingsvisie niet in detail in op afzonderlijke percelen zoals de Roze/Den Roosen Enk, dat is niet het passende abstractieniveau van een omgevingsvisie. De concrete uitwerking van de omgevingsvisie vindt later plaats. • De omgevingsvisie is zelfbindend: dat wil zeggen dat het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente, eraan moet houden. De uitwerking en concretisering vindt onder andere in het Omgevingsplan (de vervanger van het bestemmingsplan) plaats, waar regels in staan waar inwoners, bedrijven en overheidsinstanties zich aan moeten houden bij de uitvoering van activiteiten in de leefomgeving. Het is mogelijk dat de huidige regels in de omgeving van de Roze/Den Roosen Enk aangepast worden op de omgevingsvisie.	

• Nadeelcompensatie: Huidige regeling schiet tekort. Park de Olsterhof • Behouden: Park op alle kaarten intekenen. • Geen woningbouw: Niet als zoekgebied voor woningbouw aanmerken. Cultuurhistorie • In kaart brengen: Cultuurhistorie van de gemeente. • Waardenkaart: Onderdeel van de visie. • Bescherming: Cultuurhistorische waarden beschermen. De toekomst van het dorp • Woningbouw: Noodzaak voor veel woningen. • Uitbreiding: Gronden aan de oostkant van het spoor geschikt voor uitbreiding. • Kwaliteitsslag: Zorgvuldige afwegingen, kleinschaligheid en gemoedelijkheid voorop Woningbouwprojecten Olst-Wijhe • Aankondiging: Er zijn 8 woningbouwprojecten aangekondigd voordat de ontwerpvisie is gepresenteerd of goedgekeurd. • Open overheid: De overheid had eerst haar ideeën en plannen bekend moeten maken of een visie moeten creëren voordat er plannen werden gemaakt. De volgorde klopt niet. 2e Fietstunnel Olst • Onderzoek: Het onderzoek naar de tweede fietstunnel is grotendeels al gebeurd. Dit moet uit de visie geschrapt worden. • Locatie: De locatie van de fietstunnel ten zuiden van het perceel moet in de stukken worden opgenomen, hoewel er bezwaar tegen gemaakt zal worden. • Vreemd dat op dit moment op de website van de gemeente Olst-Wijhe een andere versie van het fietsplan staat dan de door de gemeenteraad vastgestelde versie. Mijn agrarisch woonerf • Gebruiksmogelijkheden: Het erf moet gebruikt kunnen blijven worden voor het houden van paarden, het plaatsen van een schuur, plattelandskamers, trekkershutten, een theetuin of een belevingsplek.	• Het gebied dat aangemerkt is voor waterberging is afkomstig uit de 'Regionale sponsstrategie Sallandse weteningen', te raadplegen op de website van Regio Zwolle (waar de gemeente Olst-Wijhe aan deelneemt). Met de stippen zijn de gebieden aangeduid die vanuit het uitgangspunt van water en bodem geschikt zijn om meer water te bergen. Waar waterberging exact gaat plaatsvinden en op welke manier is een punt voor de uitwerking en concretisering van de omgevingsvisie in bijvoorbeeld een omgevingsprogramma. Overigens betekent een 'stip' op de kaart waarmee deze opgaven aangeduid worden, niet per se dat daar de betreffende opgave gerealiseerd moet worden: zoals te zien is wordt met deze arcering een groter gebied aangemerkt dan enkel het perceel van de Roze/Den Roosen Enk. • Er is met de gemeenteraad afgesproken dat na oplevering van de fietstunnel bij de Ter Stegestraat, de effecten van het principe 'Scheiden en Spreiden' inzichtelijk worden gemaakt en of en waar een eventueel tweede fietstunnel passend is. De bij het vastgestelde Fietsplan behorende kaarten/maatregelen heeft de eerdere versie op de website inmiddels vervangen. • In de ontwerp-omgevingsvisie is in onze ogen voldoende aandacht voor het behoud en versterken van een groene leefomgeving, ook in de kernen. Bij het abstractieniveau van de omgevingsvisie kiezen we er niet voor om ieder buurtpark op te nemen in de kaarten. De reactie nemen we in overweging in de uitwerking van de omgevingsvisie zoals een omgevingsprogramma. • In de omgevingsvisie wordt op verschillende plekken het belang van waterberging en water vasthouden (naast afvoeren) uitgelegd, namelijk doordat het weer en klimaat verandert en periodes van (extreme) droogte vaker voorkomen (net als periodes van extreem nat weer). • In de ontwerp-omgevingsvisie is in onze ogen voldoende aandacht voor het creëren van recreatie op en rond de IJssel, waarbij toegelicht wordt dat het om kleinschalige vormen gaat en dat dit in balans met natuur moet gebeuren. • In de ontwerp-omgevingsvisie verwijzen we naar de verordening nadeelcompensatie, maar gaan daar verder niet uitgebreid inhoudelijk op in. Op de gemeentelijke website is de verordening nadeelcompensatie te raadplegen. • Wat de gevolgen voor u zijn als Olst natter zou worden is nu nog niet te zeggen. Bij de uitvoering van de omgevingsvisie wordt rekening gehouden met het woongenot en algemeen belang. De concrete uitwerking van de omgevingsvisie vindt na besluit van de omgevingsvisie plaats, bijvoorbeeld in een omgevingsprogramma en het Omgevingsplan. • Natte natuur houdt in dat de bodem meer dan nu water kan opnemen, zodat het overtollige water langer in een gebied blijft, langzaam afgevoerd wordt en in droge periodes water dus langer beschikbaar is Dit sluit aan bij het uitgangspunt van de
---	---

• Omgevingswet: De omgevingsvisie moet zodanig worden aangepast dat al deze mogelijkheden beschikbaar blijven, zoals die ook in het buitengebied gelden voor agrarische woonerven. • Nadeelcompensatie: De huidige regeling voor nadeelcompensatie of planschadevergoeding schiet tekort en doet geen recht aan de bijzondere woonsituatie. Waterrijke en groene gemeente in Balans • Bodem en watersystemen: De bodem en watersystemen moeten inzichtelijk gemaakt worden, inclusief hoger gelegen enken. • Kortrickvijver: De huidige balans bij de Kortrickvijver moet behouden blijven. • Gevolgen van waterrijk: Er moeten duidelijke antwoorden komen op wat de gevolgen zijn voor inwoners als Olst waterrijk wordt, zoals drassige gronden en water in kelders. • Water vertragen: Er moet duidelijkheid komen over wat het vertragen van water betekent voor de inwoners. • Natte natuur: Er moet uitleg komen over waar de natte natuur vandaan komt en waarom gebieden langer nat blijven. • Veranderingen in watersystemen: Er moet duidelijkheid komen over recente en toekomstige veranderingen in de watersystemen. Recreatie • Inpasbaarheid: Recreatie moet inpasbaar, kleinschalig en groen zijn, vooral in het stroomgebied van de IJssel. Uitvoering • Gebiedseigen kenmerken: De afweging van gebiedseigen kenmerken, cultuurhistorische aspecten en impact op de leefomgeving moet worden toegevoegd. • Belangen van burgers: Er moet oog zijn voor de belangen van individuele burgers en er moet vroegtijdig dialoog gezocht worden. • Afwegingskader: Het afwegingskader moet niet alleen beschreven worden, maar er moet ook iets mee gedaan worden.	omgevingsvisie om water en bodem als basis te nemen voor ruimtelijke ontwikkelingen. • In 2050 is Olst-Wijhe, nog meer dan nu, een groene en waterrijke gemeente. We hebben aandacht voor klimaat, water en natuur. Dat doen we omdat dit in onze ogen het beste toekomstperspectief biedt. De keuze hiervoor komt voort uit de gevolgen van klimaatverandering, die al decennialang gaande is maar waarvan de gevolgen steeds zichtbaarder worden. • Gebiedseigen kenmerken en cultuurhistorie zijn aspecten die in onze ogen voldoende aandacht krijgen. ‘Gebiedskenmerken centraal voor nieuwe ontwikkelingen’ is één van de vier centrale afwegingsprincipes (zie 1.2 in de ontwerp-omgevingsvisie). In 4.1. wordt ingegaan op de toepassing van de principes. • ‘De overheid als bedrijf’ verwijst naar figuur 9 in de ontwerp-omgevingsvisie en geeft aan welke mogelijke rollen er zijn voor de gemeente. Die kan per opgave of per fase verschillen. Dit zal verder uitgewerkt worden, bijvoorbeeld in een omgevingsprogramma. • De opmerkingen over de belangen van individuele burgers, vroegtijdige dialoog, negatieve effecten en eigendommen van burgers nemen wij ter kennisgeving aan. In de nota van participatie staat uitgebreid beschreven hoe het participatieproces verlopen is. • In de ontwerp-omgevingsvisie is in onze ogen voldoende aandacht voor het behoud van groen bij woningbouw in de grote kernen. Tegelijkertijd beseffen we dat het een dilemma kan zijn tussen meer woningbouw en behoud van groen. • In de visie staat het belang van groenstructuren benoemd tussen het groen in de kernen en het landschap erbuiten, zoals op pagina 20 van de ontwerp-omgevingsvisie (punt 21). Hier staat ook het belang van ommetjes benoemd. • Uw opmerkingen over compacte kernen en het belang van de auto voor de middenstand nemen wij ter kennisgeving aan. • Uw opmerking over de ligging van doorfietsroutes nemen wij ter kennisgeving aan en nemen wij in overweging in de concrete realisatie van deze ambitie. • Een dynamische stationsomgeving betekent dat er meerdere functies en voorzieningen waaronder stedelijke gemakken en dorpse kwaliteit samenkomen. Een concretere uitwerking van deze ambitie volgt nadat er over de omgevingsvisie is besloten. • In de omgevingsvisie is voldoende aandacht voor de transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing naar andere functies: we zetten niet enkel in op zorg maar als er gekozen wordt voor zorg willen we dat vooral nabij kernen concentreren, gelet op de nabijheid van voorzieningen. • Op officiële bekendmakingen en regels op de kaart staan een verwijzing naar de volledige ontwerp-omgevingsvisie op de gemeentelijke website. • We merken op dat onze ter inzagetermijn van de ontwerp-omgevingsvisie aan de
---	---

• Rol van de overheid: De overheid moet niet als bedrijf opereren en eigendommen van burgers moeten gerespecteerd worden. • Morele plicht: Naast juridische verplichtingen moet ook de morele plicht meegenomen worden. 3 Grote Kernen (Olst, Wijhe, Wesepe) • Zoekgebied voor woningbouw: Deze kernen zijn zoekgebied voor woningbouw, maar dit moet zorgvuldig ingepast worden tussen de huidige bebouwing. • Groene longen: Groene longen binnen de kernen moeten behouden blijven. • Groene ommetjes: Groene ommetjes binnen de kernen zijn belangrijk voor het welbevinden en prettig wonen. • Ruimte in kernen: Kernen hoeven niet compacter te worden, ruimte is juist fijn. • Bereikbaarheid winkels: Winkels moeten per auto bereikbaar blijven om middenstanders te ondersteunen. Fietssnelwegen • Gezondheid: Fietssnelwegen langs provinciale wegen geven veel fijnstof. Overweeg om ze langs weteringen te leggen voor gezondere lucht. Dynamische stationsomgeving • Visie: Er moet duidelijkheid komen over wat een dynamische stationsomgeving betekent en hoe dit in de omgevingsvisie tot uitdrukking komt. Gehele ontwerp omgevingsvisie • Transparantie: Er moet meer transparantie zijn over de visie en de richting voor de toekomst van het dorp en de gemeente. • Transformatie agrarische bebouwing: Transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing moet niet alleen op zorg gericht zijn, maar ook op recreatie, cultuur en horeca. • Duurzaamheid: Sloop van boerenschuren moet zoveel mogelijk gestopt worden, en er moet ingezet worden op transformatie. • Bekendmakingen: Officiële bekendmakingen moeten de volledige tekst en tekeningen bevatten.	wettelijke zes weken voldoet. In verband met Kerst hebben we de verplichte zes weken verlengd met twee dagen extra.
---	--

	Aanvullingen: Er is behoefte aan meer tijd om opmerkingen en aanvullingen te maken, en het recht om belangenverenigingen in te schakelen wordt behouden.	
9.	Inwoner / agrarische maatschap Indiener verzoekt om het zoekgebied voor grootschalige windenergie te verwijderen van de kaart. Ze wijzen op de grote impact op het kleinschalige dorp Welsum, de natuur en de ecologische waarde van het gebied, inclusief de broedplaatsen van weidevogels. Indiener benadrukt dat de provincie het open en landelijke karakter van het gebied wil behouden. Als het zoekgebied niet kan worden geschrapt, stellen ze dat de realisatie van windenergieprojecten alleen kan doorgaan als deze vanuit de bevolking van Welsum komen. De financiële voordelen moeten dan ook verdeeld worden onder de Welsumse bevolking, verenigingen en instanties. Indiener wacht op een reactie en hoopt dat hun zienswijze serieus wordt overwogen.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor wind-zoekgebieden van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. De zorgen omtrent het zoekgebied voor wind nabij Welsum nemen wij ter kennisgeving aan, echter dit (en de andere) zoekgebieden voor wind handhaven we. De gebieden zijn in 2020 door de gemeenteraad vastgesteld in de Ruimtelijke visie duurzame energie. In deze visie staan ook de kaders voor het betrekken van inwoners en andere relevante partners zodra een initiatief concreet wordt. Momenteel is niet duidelijk of, wanneer en waar windinitiatieven gerealiseerd worden. Dit komt mede door ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen, zoals landelijk en provinciaal beleid. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind-zoekgebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt.
10.	Inwoner Den Nul De indiener maakt bezwaar tegen de plannen om het industrieterrein De Meente Noord uit te breiden richting Den Nul, zoals aangegeven op de "Visiekaart pijler 3 Duurzaam Ondernemen". De uitbreiding komt te dicht bij hun huisperceel, wat hun woongenot kan aantasten. Ze verzoeken om de uitbreiding van het industrieterrein minder richting Den Nul te laten plaatsvinden en hopen dat hun bezwaar wordt verwerkt in de definitieve omgevingsvisie. Ze zijn bereid hun standpunt verder toe te lichten in een gesprek.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook de beoogde bedrijventerrein-uitbreiding De Meente Noord van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor 2050 voor de gehele leefomgeving. We beschrijven welke doelen en ambities we nastreven. Bij een visie voor 2050 hoort een bepaald abstractieniveau. Momenteel is nog niet concreet hoe en wanneer de ontwikkeling van De Meente Noord plaatsvindt en waar exact: de aanduiding op de visiekaart geeft de mogelijkheden weer maar. De concrete uitwerking van de visie volgt in andere plannen.
11.	Inwoner De indiener beschouwt de reactie als niet positief en legt uit waarom. Volgens de indiener is er gesproken met verschillende soorten bewoners om de visie te vormen, maar	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de nota van participatie een overzicht op te nemen met genodigde organisaties voor de stakeholdersbijeenkomsten. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze. Ook gaan we in de samenvatting meer aandacht schenken aan de agrarische sector onder 'we maken ruimte voor duurzaam ondernemen' met de

	het lijkt erop dat mensen van het platteland niet betrokken zijn geweest. De huidige plannen zouden het platteland vernietigen en geen rekening houden met de agrariërs, die de belangrijkste motor van de economie van Olst-Wijhe zijn. Hoewel er sprake is van beperkte voedselproductie, worden deze plannen gecombineerd met recreatie en andere ideeën die economisch niet rendabel zijn voor een normaal agrarisch bedrijf. Dit zou boeren weggagen, wat de indiener als dom en triest beschouwt, en vraagt zich af of dit de bedoeling is. De indiener verzoekt om realistische plannen die rekening houden met de agrariërs en adviseert om met echte plattelanders te praten in plaats van alleen over hen. Dit zou toekomstige discussies en protesten kunnen voorkomen en mogelijk leerzaam zijn. De indiener wacht af wat de toekomst zal brengen in Olst-Wijhe.	volgende toevoeging: ‘Landbouw is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van onze gemeente. In het buitengebied produceren boeren voedsel op een manier die past bij het water- en bodemsysteem’ Hieronder gaan we in op de volledige zienswijze: • Inwoners, organisaties en medeoverheden zijn met twee huis-aan-huisbrieven, regelmatige berichten in de IJsselberichten, social media geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken op verschillende manieren (online via vragenlijsten en/of via gesprekken). In onze ogen heeft eenieder voldoende kans gehad om mee te denken en we zijn dan ook blij met alle inbreng. • In de nota van participatie, te raadplegen via Omgevingsvisie Gemeente Olst-Wijhe is te lezen hoe inwoners, organisatie en medeoverheden betrokken zijn bij het maken van de omgevingsvisie. Hier voegen we een lijst toe van genodigde organisaties voor de stakeholdersbijeenkomsten in mei en november 2024. • De zorgen over ruimte en toekomst voor de agrarische sector zijn begrijpelijk en herkenbaar. Er zijn veel zaken die ruimte vragen: wonen, landbouw, bedrijvigheid, natuur, energieopwek, recreatie. Als regionale overheid dienen wij al deze belangen. Specifiek voor de agrarische sector laveren we tussen de behoeftes van onze agrariërs en het beleid van het Rijk en de provincie voor de agrarische sector dat voortdurend in ontwikkeling is en onzekerheden met zich meebrengt. • In onze ogen geeft de ontwerp-omgevingsvisie voldoende aandacht aan de agrarische sector en de ambitie om in te zetten op een toekomstbestendige sector. In de omgevingsvisie staan verschillende elementen die in onze ogen bijdragen aan de toekomstbestendigheid en benoemen we kansen om voedselproductie te combineren met andere verdienmodellen. Recreatie is daar een voorbeeld van, maar het betekent niet dat alle agrariërs dit kunnen of willen doen.
12. Familie met agrarisch bedrijf	Haren gaan overeind staan bij lezen van ontwerp-omgevingsvisie. • Niet met, maar over de agrarische sector gesproken. Wie heeft er namens deze sector gesproken? • Veel opgaven die ruimte vragen, maar waar blijft ruimte voor de toekomst van boeren? Zijn we ongewenst in de rand rondom de kernen. • Hoe coulisselandschap behouden dat door agrariërs gecreëerd is?	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de nota van participatie een overzicht op te nemen met genodigde organisaties voor de stakeholdersbijeenkomsten. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de zone rondom de kern over extra inzet op gezondheid en milieueffecten en voor zonne-energie van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. Ook gaan we in de samenvatting meer aandacht schenken aan de agrarische sector onder ‘we maken ruimte voor duurzaam ondernemen’ met de volgende toevoeging: ‘Landbouw is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van onze gemeente. In het buitengebied produceren boeren voedsel op een manier die past bij het water- en bodemsysteem’

• Waterhuishouding is op hoog niveau waarmee goed ingespeeld wordt op droge en natte periodes. Belangrijk dat niet overal plas-dras gemaakt wordt en dat de watergangen voldoende diep en schoon blijven. Wanneer gaan we hoogwatergeul eens gebruiken in plaats van extra waterwinning toestaan? • Zonne-energie op landbouwgrond schrappen, conform provinciaal beleid. Zon op dak stimuleren. • Visie staat ver weg van de realiteit: het is een waanbeeld volgens indiener. • Indiener is teleurgesteld dat met de uitkomsten van vragenlijsten niks gedaan is en geen overeenkomsten met de ontwerp-omgevingsvisie te zien is. Indiener had meer verwacht van gemeente.	Hieronder gaan we in op de volledige zienswijze: • Inwoners, organisaties en medeoverheden zijn met twee huis-aan-huisbrieven, regelmatige berichten in de IJsselberichten, social media geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken op verschillende manieren (online via vragenlijsten en/of via gesprekken). In onze ogen heeft eenieder voldoende kans gehad om mee te denken en we zijn dan ook blij met alle inbreng. In onze ogen komen de resultaten van de vragenlijsten voldoende terug in de omgevingsvisie, al erkennen we dat het onmogelijk is om álle inbreng een plek te geven in de omgevingsvisie. Het is aan het gemeentelijk bestuur om hierin keuzes te maken. • In de nota van participatie, te raadplegen via Omgevingsvisie Gemeente Olst-Wijhe is te lezen hoe inwoners, organisatie en medeoverheden betrokken zijn bij het maken van de omgevingsvisie. Hier voegen we een lijst toe van genodigde organisaties voor de stakeholdersbijeenkomsten in mei en november 2024. Het gaat onder andere om LTO. Ook heeft LTO ingesproken bij de gemeenteraad bij de behandeling van de ‘pijlers voor de toekomst’ die tussentijds vastgesteld is. • De zones rondom de kernen bedoeld voor VAB sloopmeters handhaven we. In de tekst staat toegelicht dat we de mogelijkheden hiertoe verkennen. De concrete uitwerking ervan volgt, bijvoorbeeld in een programma landelijk gebied en zal vervolgens vertaald moeten worden in het omgevingsplan. Ook de zone rondom kernen bedoeld voor extra inzet op gezondheid en milieueffecten handhaven we. Overigens zien wij het toepassen van dergelijke zonering ook in het belang van de agrarische sector door agrarische functies meer te scheiden van andere functies zoals wonen, wat de bedrijfsvoering van agrariërs in onze ogen ten goede komt. Deze motivering voegen we toe in de omgevingsvisie. Daarnaast moeten dergelijke zones bijdragen aan de landschappelijke kwaliteit en het terugdringen van verkeersbewegingen. Evt. wel aanpassen n.a.v. college. • De zorgen over ruimte en toekomst voor de agrarische sector zijn begrijpelijk en herkenbaar. Er zijn veel zaken die ruimte vragen: wonen, landbouw, bedrijvigheid, natuur, energieopwek, recreatie. Als regionale overheid dienen wij al deze belangen. Specifiek voor de agrarische sector laveren we tussen de behoeftes van onze agrariërs en het beleid van het Rijk en de provincie voor de agrarische sector dat voortdurend in ontwikkeling is en onzekerheden met zich meebrengt. • In onze ogen heeft de ontwerp-omgevingsvisie voldoende aandacht aan de agrarische sector en de ambitie om in te zetten op een toekomstbestendige bedrijfsvoering. In de omgevingsvisie staan verschillende elementen die in onze ogen bijdragen aan de toekomstbestendigheid en benoemen we kansen om voedselproductie te combineren met andere verdienmodellen. Recreatie is daar een voorbeeld van, maar het betekent niet dat alle agrariërs dit willen of kunnen doen. • We zien agrariërs als grondeigenaar en -beheerder als belangrijke partner in het
---	---

		versterken van het landschap dat, zoals u ook opmerkt, deels door agrariërs tot stand is gekomen. • De omgevingsvisie zet in op (onder andere) meer waterberging, maar het is nog niet bekend wat dit concreet betekent. Meer plas-dras is aannemelijk, maar het is niet te verwachten dat dit overal nodig is. Als de indiener de hoogwatergeul nabij Marle bedoelt gaat het om een ander watersysteem (namelijk dat van de IJssel). De verantwoordelijkheid van deze geul ligt bij het Waterschap Vallei en Veluwe.
13.	Inwoner De indiener uit kritiek op de Ontwerp-Omgevingsvisie Olst-Wijhe en geeft aan dat de inbreng van inwoners niet voldoende is terug te vinden. De indiener wijst op de volgende punten: • Opzet Visie: Het taalgebruik is moeilijk leesbaar en er wordt gewerkt met verouderde cijfers en onleesbare figuren. De visie lijkt nog niet klaar voor terinzagelegging. • Samenwerking: De voorkeur gaat uit naar samenwerking met Raalte in plaats van grote steden zoals Zwolle en Deventer, om de identiteit als plattelandsgemeente te behouden. • Participatie: Inwoners hebben aangegeven behoefte te hebben aan behoud van voorzieningen, landschap, agrarische functies, goed onderhoud van wegen en groen, geen inzet van landbouwgrond voor duurzame energie, en vrijgekomen ruimte eerst beschikbaar stellen aan andere boeren. Dit is niet terug te zien in de visie. • Inhoud Visie: De visie moet zich richten op behoud van normale winkels en voorzieningen in buurtschappen en kernen, betaalbare huizen voor eigen inwoners, en geen vreemde woongroepen op het platteland. • Agrarische Sector: Agrarische familiebedrijven zijn belangrijk voor de gemeenschap en moeten ondersteund worden. Boeren zijn geen boswachters of hoveniers en hebben geen tijd voor andere taken. • Waterbeheer: Er moet gezorgd worden voor open en voldoende diepe wetingen en sloten voor een goede waterhuishouding. Riolerings moet tijdig gerepareerd worden en waterzuivering moet verbeterd worden.	• De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de nota van participatie een overzicht op te nemen met genodigde organisaties voor de stakeholdersbijeenkomsten. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen voor zonne-en windenergie van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. Ook gaan we in de samenvatting meer aandacht schenken aan de agrarische sector onder 'we maken ruimte voor duurzaam ondernemen' met de volgende toevoeging: 'Landbouw is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van onze gemeente. In het buitengebied produceren boeren voedsel op een manier die past bij het water- en bodemsysteem 'We vervangen de factsheets in de bijlage door de actuele versie. Hieronder gaan we in op de volledige zienswijze: • Indiener heeft scherp opgemerkt dat bijlage 1 in de ontwerp-omgevingsvisie de analyseposters, per abuis een verouderde versie is. Helaas merkten wij dit op toen de visie al ter inzage lag. Op de website Omgevingsvisie Gemeente Olst-Wijhe staat (al geruime tijd) de actuele versie die we ook aan de omgevingsvisie toevoegen. Deze analyse en de cijfers hierin beschouwen we als nulmeting voor de omgevingsvisie. We hebben ons best gedaan de visie in toegankelijke taal te schrijven, echter kan het voorkomen dat in een dergelijk beleidsstuk mogelijk complexe termen gebruikt worden. • We vinden samenwerking met inwoners, organisaties en medeoverheden van belang. De samenwerking met gemeente Raalte is wat ons betreft net zo waardevol als die met Zwolle of Deventer. • In onze ogen komen de resultaten van de vragenlijsten voldoende terug in de omgevingsvisie, al erkennen we dat het onmogelijk is om alle inbreng een plek te geven in de omgevingsvisie. Het is aan het gemeentelijk bestuur om hierin keuzes te maken. Inwoners, organisaties en medeoverheden zijn met twee huis-aan-huisbrieven, regelmatige berichten in de IJsselberichten, social media geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken op verschillende manieren (online via vragenlijsten en/of via gesprekken). In onze ogen heeft eenieder voldoende kans gehad om mee te denken

	• Duurzame Energie: Geen opwekking van duurzame energie op landbouwgrond, zoals ook provinciaal beleid voorschrijft. Energieopslag hoort niet op landbouwgrond. • Vragen: De indiener mist actuele nulmetingen, vraagt om een lijst van stakeholders die hebben deelgenomen aan sessies, en waarom de gemeenteraad niet meer betrokken is bij het opstellen van de omgevingsvisie. De indiener roept de gemeente op om te luisteren naar de inwoners, te investeren in behoud van boeren en agrarisch platteland, en beleid te formuleren dat rekening houdt met de wensen van de meerderheid van de inwoners.	en we zijn dan ook blij met alle inbreng. • De zorgen over ruimte en toekomst voor de agrarische sector zijn begrijpelijk en herkenbaar. Er zijn veel zaken die ruimte vragen: wonen, landbouw, bedrijvigheid, natuur, energieopwek, recreatie. Als regionale overheid dienen wij al deze belangen. Specifiek voor de agrarische sector laveren we tussen de behoeftes van onze agrariërs en het beleid van het Rijk en de provincie voor de agrarische sector dat voortdurend in ontwikkeling is en onzekerheden met zich meebrengt. • In onze ogen heeft de ontwerp-omgevingsvisie voldoende aandacht aan de agrarische sector en de ambitie om in te zetten op een toekomstbestendige bedrijfsvoering. In de omgevingsvisie staan verschillende elementen die in onze ogen bijdragen aan de toekomstbestendigheid en benoemen we kansen om voedselproductie te combineren met andere verdienmodellen. Recreatie is daar een voorbeeld van, maar het betekent niet dat alle agrariërs die kant op zouden moeten. • Wat betreft waterbeheer: de uitwerking van de omgevingsvisie volgt. In de uitwerking moet duidelijk worden waar wat nodig is aan waterbeheer-maatregelen.
14. Inwoner	Indiener heeft bezwaren tegen het toestaan van zonnevelden en energieopslag op landbouwgrond. De argumenten zijn als volgt: • Inconsistentie met provinciaal beleid: De Provincie Overijssel heeft op 9 oktober 2024 besloten dat zonnevelden op landbouwgrond verboden zijn om waardevolle landbouwgrond te behouden en ongewenste ruimtelijke effecten te voorkomen. Het gemeentelijke beleid is hiermee niet in lijn. • Belang van landbouwgrond: Landbouwgrond is essentieel voor voedselvoorziening en de economische vitaliteit van het platteland. Het gebruik van deze grond voor zonnevelden bedreigt de agrarische sector. • Alternatieve locaties voor zonnevelden: Er zijn alternatieven zoals daken van gebouwen, parkeerplaatsen en bedrijventerreinen, die een betere balans bieden tussen verduurzaming en behoud van landbouwgrond.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de tekst dan wel op de kaart een nadere duiding toe te voegen van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen voor duurzame energieopwek- en opslag van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. Ook gaan we in de samenvatting meer aandacht schenken aan de agrarische sector onder 'we maken ruimte voor duurzaam ondernemen' met de volgende toevoeging: 'Landbouw is nog steeds een belangrijk onderdeel van de identiteit van onze gemeente. In het buitengebied produceren boeren voedsel op een manier die past bij het water- en bodemsysteem' Hieronder gaan we in op de volledige zienswijze: Momenteel is niet duidelijk of, wanneer en waar duurzame energieopwek en -opslag gerealiseerd wordt. Dit komt mede door ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen, landelijk en provinciaal beleid. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind- en zongebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt. We zetten ook in op zon op daken.

	• Alternatieve methoden voor duurzame energieopwekking: Naast zonnevelden zijn er andere methoden zoals geothermie, bio-energie en kleinschalige waterkrachtinstallaties. Een mix van duurzame energiebronnen kan de energiedoelstellingen behalen zonder landbouwgrond op te offeren. • Energieopslag: Het buitengebied is niet geschikt voor grootschalige energieopslag vanwege verstoring van het landschap en verlies van landbouwgrond. Energieopslag moet plaatsvinden op bedrijventerreinen of nabij stedelijke infrastructuur. Verzoek: De indiener verzoekt om het beleid te herzien en zonnevelden op landbouwgrond expliciet uit te sluiten, en de focus te leggen op alternatieve locaties en methoden voor duurzame energieopwekking en -opslag. De indiener vertrouwt erop dat de gemeente Olst-Wijhe beleid zal formuleren dat rekening houdt met de belangen van inwoners en de agrarische sector.	
15.	Inwoner Kernen • Positief over drie kernen: Wesepe ligt gunstig en kan als kern worden ontwikkeld met zorgvuldige investeringen om een eenheidsdorp te voorkomen. • Investeren in voorzieningen: Creëer een Integraal Kindcentrum (IKC) in Wesepe, vergelijkbaar met Olst, en renoveer de huidige school voor senioren- en starterswoningen. • Nieuwe bebouwing: Sluit aan bij de historische kern van Wesepe en behoud het groene, landelijke karakter. • Samenwerking met de kerk: Onderzoek medegebruik van de kerk om de identiteit te behouden en financieel rendabel te blijven. • Gemeenschapszin benutten: Betrek inwoners bij bouwplannen en eis dat bouwstijlen aansluiten bij de bestaande architectuur.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de tekst dan wel op de kaart een nadere duiding toe te voegen van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen voor duurzame energieopwek- en opslag van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. Ook voegen we een motivering toe van beoogde bedrijventerrein-uitbreiding bij Wesepe (overigens ook voor De Meente Noord) en de motivering van het bedrijventerrein De Enk naar voornamelijk wonen (overigens ook bedrijventerrein Olst Centrum). Hieronder gaan in op de volledige zienswijze • De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de hele fysieke leefomgeving van de gemeente. De omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen richting aan de ruimtelijke ontwikkeling van de kernen, buurtschappen en het buitengebied van Olst-Wijhe. De omgevingsvisie gaat in op het 'wat en waar', in de uitwerking wordt het 'hoe' duidelijk gemaakt. Veel van de punten in de zienswijze zijn relevant voor de uitwerking en nemen we ter overweging mee (zoals de aanpak van de Boxbergerweg, stimuleren van groen en bewakingscamera's tegen afvaldump) • In onze omgevingsvisie is er in de omgevingsvisie voldoende aandacht voor Wesepe

	Landgoederen en Natuur • Bescherming landgoederen: Geen nieuwe bebouwing of uitbreiding van activiteiten; behoud het karakteristieke landschap. • Aansluitingen tussen landgoederen: Creëer overloopgebieden voor mens, dier en planten. • Aanpak Boxbergerweg: Omleid zwaar verkeer en verbeter de verkeersveiligheid met obstakels en reflectoren. • Groen stimuleren: Korting op OZB voor bewoners met veel groen op hun terrein. • Recreatieplekken: Inrichten van plekken voor recreatie en ontmoeting met water en beplanting. • Bewakingscamera's: Plaats camera's bij potentiële dumpplekken voor afval. Economie • Windturbines: Plaats alleen waar direct financieel voordeel is voor gebruikers. • Industriegebied Wesepe: Overweeg noordelijke locatie om dorpsgroei te faciliteren. • Werkgelegenheid in Wijhe: Creëer werkgelegenheid en industrie in Wijhe. • Stations Olst en Wijhe: Meer parkeerruimte en veilige stalling voor fietsen, en veilige toegangswegen. • Herbestemming boerenbedrijven: Faciliteer kleine woongemeenschappen en benut leegstaande stallen voor kleinschalig wonen.	als (nieuwe) groeikern, met meer woningen, ruimte voor bedrijven en investeringen in de nodige mobiliteitsoplossingen en voorzieningen (zoals scholen en sportvoorzieningen) om de groei van het dorp te faciliteren. Een deel van de zienswijze gaat over het realiseren van deze ambitie en nemen we wat betreft de omgevingsvisie ter kennisgeving aan. • In onze ogen heeft de omgevingsvisie voldoende aandacht voor landgoederen en het behoud of versterken van landschap, de inzet op (meer) recreatieplekken, nieuwe bedrijvigheid in Wesepe, invulling van vrijkomende agrarische bebouwing en de stationsomgevingen.
16.	Ondernemerskring Olst-Wijhe De Ondernemerskring Olst-Wijhe waardeert de inspanningen voor de concept-omgevingsvisie en onderschrijft het belang van een heldere visie voor de ontwikkeling van de gemeente. • Belang van lokale ondernemers: Lokale ondernemers zijn cruciaal voor de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen. Ze dragen economisch bij door werkgelegenheid en het stimuleren van de lokale economie, en spelen een	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door een onderbouwing op te nemen van de transformatie van de Enk naar (voornamelijk) wonen. Dat doen we ook voor Olst Centrum.' Beweegredenen voor transformatie zijn de aanwezigheid van enkele verouderde bedrijfspanden en van bedrijven in hoge(re) milieucategorieën dichtbij woningen. Daarbij komt dat De Enk door uitbreidingen van Wijhe hedendaags een meer centrale ligging in het dorp heeft, nabij voorzieningen zoals winkels en het Kindcentrum. Ook voor bedrijventerrein Olst Centrum geldt dat de centrale ligging de locatie geschikt maakt voor een combinatie van wonen en werken'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze.

belangrijke sociale rol door het sponsoren van verenigingen en evenementen. • Behoud van vestigingsmogelijkheden en toekomstperspectief: De ondernemerskring begrijpt de plannen voor het saneren van De Enk in Wijhe, maar benadrukt dat dit niet ten koste mag gaan van de toekomstperspectieven van de gevestigde bedrijven. Ze vragen om ruimte in de nabije omgeving, zoals de Noordmanshoek, voor deze bedrijven om hun activiteiten voort te zetten. Goede begeleiding en financiële regelingen zijn essentieel om bedrijfsbeëindiging en faillissementen te voorkomen. • Realisatie van een nieuw bedrijventerrein in Wesepe: De ondernemerskring staat positief tegenover een nieuw bedrijventerrein in Wesepe, maar benadrukt het belang van een duidelijk tijdspad van 5 tot 10 jaar voor de ontwikkeling en oplevering. Dit geeft ondernemers de mogelijkheid om hun bedrijfsvoering tijdig aan te passen. • Zorgen over netcongestie: De ondernemerskring maakt zich zorgen over netcongestie op het nieuwe bedrijventerrein in Wesepe. Ze verzoeken de gemeente om samen met netbeheerders tijdige en concrete oplossingen te vinden voor deze uitdaging. Conclusie: De Ondernemerskring Olst-Wijhe steunt de ambitie van de gemeente voor een toekomstbestendige omgevingsvisie, maar roept op om expliciete aandacht te schenken aan het behoud van vestigingsmogelijkheden voor lokale ondernemers. Ze staan positief tegenover de plannen voor een nieuw bedrijventerrein in Wesepe, mits er een duidelijk tijdspad, goede begeleiding, financiële regelingen en oplossingen voor de netcongestie zijn. Samenwerking en wederzijds begrip tussen de gemeente en de ondernemers zijn essentieel voor een succesvolle transitie.	• Als gemeente erkennen we het belang van lokale ondernemers voor de leefbaarheid. In onze ogen komt dit voldoende tot uiting in de omgevingsvisie. • Een bouwsteen voor de omgevingsvisie is de eerder vastgestelde Bedrijventerreinvisie. Hierin staat de verdere motivatie voor de transformatie van De Enk. Het huidige bedrijventerrein De Enk is namelijk op punten onsamenvattend, met meerdere functies en bestemmingen bij elkaar die vanwege o.a. milieucategorieën elkaar steeds vaker in de weg zitten (zoals wonen en zwaardere industrie). De Bedrijventerreinvisie geeft daarnaast aan dat de transformatie van de Enk vooral gaat over zwaardere, meer milieubelastende, industrie. In de toekomst zouden lichtere milieucategorieën mogelijk nog steeds passend zijn de op De Enk. • Momenteel is nog niet concreet hoe en wanneer de transformatie plaatsvindt en welke (milieu)categorieën we passend vinden. Er zal een strategie ontwikkeld moeten worden. Onderdeel van de strategie kan een geleidelijke, gefaseerde transformatie zijn. Belanghebbenden worden betrokken bij de transformatie van De Enk. • Ook voor bedrijventerrein Wesepe volgt de uitwerking nog. Hetzelfde geldt voor de uitbreiding van De Meente Noord. Beide ambities moeten in samenhang met elkaar onderzocht worden. • We erkennen de huidige problemen rondom netcongestie. In de uitwerking van de visie zal hier aandacht voor zijn. Als gemeente hebben we hier een rol in maar zijn we voor een groot deel ook afhankelijk van andere partijen. We erkennen het belang van samenwerking met ondernemers en zetten die graag voort in de uitwerking van de omgevingsvisie.
17. Sportclub Wesepe SC Wesepe heeft met belangstelling de ontwerp-omgevingsvisie van Olst-Wijhe gelezen. Hoewel er weinig specifiek voor de sportclub vermeld staat, zijn ze blij met de ambities voor Wesepe als derde grote kern. Ze ondersteunen de vier belangrijke pijlers:	De zienswijze vormt geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. We erkennen het belang van sport en bewegen en in onze ogen komt dit belang voldoende terug in de ontwerp-omgevingsvisie. Op verschillende plekken staat benoemd dat het aanbod van (onder andere) sport mee moet groeien met woningbouwuitbreidingen,

• Woningbouw: Uitbreiding van woningen binnen en buiten de dorpsgrenzen, gericht op gezinnen, starters en ouderen. • Voorzieningen: Investerings in scholen en sportfaciliteiten, eventueel met multifunctionele ruimtes voor onderwijs, sport en cultuur. • Bedrijvigheid: Uitbreiding van het bedrijventerrein aan de N348 voor lokale en duurzame ondernemers. • Leefbaarheid: Ontmoetingsplaatsen om eenzaamheid te voorkomen en investeringen in vrijwilligers en verenigingen om het dorpsleven levendig te houden. Deze pijlers zullen directe invloed hebben op SC Wesepe, met een verwacht stijgend ledenaantal, uitbreiding van het spelaanbod en inkomsten door lokale sponsoring. Ze zijn blij met de initiatieven voor een binnensportlocatie, wat de saamhorigheid binnen Wesepe zal versterken. SC Wesepe kijkt met vertrouwen naar de toekomst en ondersteunt de ambitie om Wesepe de derde grote kern te maken.	ook specifiek in Wesepe. We blijven graag met u samenwerken in het realiseren van de ambities voor Wesepe.
18. Bouwbedrijf Roosdom Tijhuis B.V. Indiener wil graag met gemeente samenwerken bij de woningbouwopgave. Indiener is betrokken bij eerste fase van ontwikkeling Wengelerhoek naar woningen, waar indiener eind 2025 verwacht de eerste woningen op te kunnen leveren. Indiener merkt op dat de eerste fase van Wengelerhoek op de visiekaart aangemerkt is als ' huidig woningbouwplan' en fase 2 en 3 als aan 'locatie voorkeursrecht gemeente'. Indiener geeft aan dat dit in de tekst niet toegelicht wordt waarmee het volgens indiener geen planologische basis biedt voor ontwikkelingen in fase 2 en 3. Indiener vraagt gemeente om ook fase 2 en 3 aan te duiden als 'woningbouwlocatie'. Indiener vraagt aandacht voor fasering van woningbouwplannen, gelet op de plannen in zowel Wengelerhoek als Noordmanshoek, waarbij het opgeteld om in totaal zo'n 1200 woningen gaat (35% van het totaal aantal	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de tekst van de omgevingsvisie een toelichting op te nemen van de 'voorkeursrecht'-locatie en aandacht te hebben voor de samenhang met andere ontwikkelingen: 'Om als gemeente regie te hebben op de ontwikkeling van het gebied Wengelerhoek, hebben we het wettelijk voorkeursrecht op deze locatie gevestigd. Daadwerkelijke woningbouw op de gronden naast het bestaande -en als zodanig op de kaart aangegeven- project Wengelerhoek fase 1 is afhankelijk van de totale woningbouwprogrammering in het dorp Wijhe en wordt gezien in samenhang met de andere woningbouwprojecten in deze kern.' De huidige woningbouwplannen zijn op enkele punten geactualiseerd. De fasering van de ontwikkelingen die we voor de lange termijn van 2050 benoemen in de omgevingsvisie, hoort thuis in de uitwerking en concretisering van de omgevingsvisie. Op pagina 40 van de ontwerp-omgevingsvisie geven we al aan dat er geprioriteerd en gefaseerd moet worden. Dat geldt niet enkel voor de woningbouw in Wijhe, maar voor alle in de omgevingsvisie genoemde ontwikkelingen en ambities. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de visie samenwerken.

	huidige woningen van Wijhe). Indiener pleit ervoor eerst Wengelerhoek af te ronden, omdat dit al goed ontsloten is voor verkeer en er geen ruimtelijke beperkingen zijn (zoals het zonnepark en Stegeman in Noordmanshoek dat wel zijn). Daarnaast geeft indiener aan dat door eerst Wengelerhoek af te ronden, de kans minder groot is dat twee gebieden jarenlang onbebouwd blijven, met o.a. ongezonde exploitaties etc. tot gevolg. Indiener geeft tot slot waardering aan voor de vormgeving en opbouw van de ontwerp-omgevingsvisie: het is helder en bondig, dat een goede planologische basis kan bieden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.	
19. Cumela (brancheorganisatie groen-, grond- en infrasector)	De indiener, namens de cumelabedrijven in Olst-Wijhe, waardeert de ontwerp-Omgevingsvisie en benadrukt het belang van deze bedrijven voor de lokale economie en werkgelegenheid. Cumelabedrijven zijn voornamelijk gevestigd in het buitengebied en spelen een cruciale rol in het beheer van landbouw, watergangen, natuur en infrastructuur. Maatschappelijke uitdagingen: Cumelabedrijven dragen bij aan diverse maatschappelijke uitdagingen zoals verbetering van lucht-, water- en bodemkwaliteit, waterveiligheid, ecologisch beheer, duurzame landbouw, verkeersveiligheid, energietransitie en werkgelegenheid. Ze doen dit door hun technologische kennis, innovatie en hard werken. Bijdrage aan de Omgevingsvisie: Cumelabedrijven vragen om erkenning van hun bestaansrecht en om ruimte voor ontwikkeling en uitbreiding van bedrijfslocaties in het buitengebied. Ze benadrukken het belang van hun centrale ligging voor efficiëntie en het voorkomen van onnodige verkeersbewegingen.	Een deel van de zienswijze leidt tot aanpassing van de zienswijze, namelijk om in de omgevingsvisie explicieter in te gaan op niet-agrarische bedrijven in de gebiedstypes IJsselzone, dekzandgebieden en kommenlandschap. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • We erkennen het bestaansrecht en het belang van cumelabedrijven. Dit benoemen we niet expliciet in de omgevingsvisie omdat we dat ook niet doen voor andere branches en hier één lijn in trekken. Wel voegen we de aandacht voor niet-agrarische bedrijven toe in de verschillende landschapstypes die we onderscheiden. • Eén van de vier kernambities is 'we maken ruimte voor duurzaam ondernemen'. De gemeente zet met de omgevingsvisie in op een duurzaam en aantrekkelijk ondernemersklimaat en doet dat vooral met bedrijven die zich duurzaam ontwikkelen en bijdragen aan de leefbaarheid De visie geeft een afwegingskader voor nieuwe ontwikkelingen en initiatieven in het landelijk gebied. Het water- en bodemsysteem is in de visie een belangrijke basis voor welke ontwikkelingen en initiatieven passend zijn: dit principe kan ook gevolgen hebben voor de uitbreiding en nieuwvestiging van bedrijfslocaties. Ook in het buitengebied zet de gemeente in op een toekomstbestendige bedrijfsvoering van bedrijven. In een nog uit te werken omgevingsprogramma worden deze zaken verder uitgewerkt. • De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor 2050 voor de gehele leefomgeving. We beschrijven welke doelen en ambities we nastreven. Bij een visie voor 2050 hoort een bepaald abstractieniveau. De concrete uitwerking volgt in andere plannen. Uw verzoek om rekening te houden met materiaal van cumelabedrijven bij ontsluitingswegen, om rekening te houden met voldoende (buiten)opslagmogelijkheden c.q. -uitbreiding en om voldoende mogelijkheden om energie op te wekken en op te slaan krijgen een plek in de uitwerking van de

Verzoeken: • Erkenning van het bestaansrecht van cumelabedrijven in het buitengebied. • Mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvestiging van bedrijfslocaties. • Goede bereikbaarheid van bedrijfslocaties en werkplekken voor groot materieel. • Voldoende opslagmogelijkheden voor circulaire economie en duurzame energieopslag. Conclusie: De indiener herkent zich grotendeels in de voorliggende visie, maar vraagt om specifieke aandacht voor de unieke positie van cumelabedrijven. Ze willen graag participeren in de verdere uitwerking van de ambities en verzoeken om de zienswijze gegrond te verklaren en de ontwerp-Omgevingsvisie dienovereenkomstig aan te passen.	omgevingsvisie. Bijvoorbeeld in een nog op te stellen omgevingsprogramma landelijk gebied of energie en klimaat. • We onderstrepen het belang van samenwerking met partners en nemen kennis van uw aanbod om samen te (blijven) werken aan de opgaven en ambities.
20. ProRail ProRail waardeert de uitnodiging voor de werksessie over de Omgevingsvisie en benadrukt het belang van het spoor in de visie van de gemeente. Hoewel ProRail niet kan deelnemen aan de bijeenkomst, willen ze graag hun input delen voor de verdere visievorming. Ontwikkelingen: ProRail ziet bereikbaarheid per spoor als essentieel voor ruimtelijke ontwikkelingen en wil meedenken over nieuwbouw van woningen nabij stations. Ze benadrukken dat bouwen nabij het spoor een samenspel van belangen is en vragen om betrokkenheid bij bouwplannen in de buurt van de spoorbaan. Externe Veiligheid: ProRail verzoekt om gebruik te maken van de meest recente gegevens voor externe veiligheid in relatie tot railverkeer. Geluid: ProRail wijst op het belang van het gebruik van wettelijk verplichte brongegevens voor geluid in akoestisch onderzoek om toekomstige geluidsoverlast te voorkomen.	De zienswijze leidt niet tot aanpassing van de omgevingsvisie. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • We onderkennen de positie en betrokkenheid van ProRail bij alle ontwikkelingen die betrekking hebben op de omgeving van het spoor. In het bijzonder is de positie relevant in onze ambities om de stationsomgevingen te transformeren naar woonmilieus. Zoals in de visie aangegeven hebben we in de omgevingsvisie aandacht voor externe veiligheid, onder andere bij de ambities over de stationsomgevingen en de afwegingsprincipes waarin we pleiten voor een gezonde en veilige leefomgeving. • De (wettelijke) eisen en onderzoeken nemen wij in acht. Deze zaken zijn met name relevant voor de uitwerking van de omgevingsvisie, zoals het omgevingsplan en uitvoering in projecten. Wij onderschrijven het belang van samenwerking en zullen ProRail proactief blijven betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie. Andersom hopen wij ook betrokken te blijven bij ontwikkelingen die ProRail op en nabij het spoor voorziet.

Trillingen: ProRail wil een goede buur zijn en adviseert om aandacht te besteden aan trillinghinder bij ruimtelijke plannen nabij het spoor. Overwegen: ProRail streeft naar verhoogde veiligheid op overwegen en vraagt om samenwerking met de gemeente om risico's te beheersen. Waterpeil/Stabiliteit: De stabiliteit van de spoorbaan mag niet worden beïnvloed door gemeentelijke plannen of werkzaamheden. Omgevingswet: ProRail wijst op de beperkingengebieden voor hoofdspoorwegen en de vereiste vergunningen of meldingen voor activiteiten binnen deze gebieden. Spoorwegdoeleinden: ProRail verzoekt om gronden met spoorwegdoeleinden deze functie te laten behouden en geen dubbelactiviteiten mogelijk te maken. Percelen ProRail: ProRail benadrukt dat hun percelen niet zonder toestemming mogen worden gebruikt en moeten toegankelijk blijven voor werkzaamheden en calamiteiten. Onderstations: Onderstations zijn cruciaal voor de elektriciteitsvoorziening van het spoor en moeten bereikbaar blijven voor onderhoud en hulpdiensten. Zicht op de stations entree: ProRail vraagt om zichtlijnen naar stations te behouden om de vindbaarheid en veiligheid te waarborgen. Windbeleving: Hoogbouw rond stations beïnvloedt de windbeleving en kan risico's opleveren voor reizigers en omliggende bebouwing. Schaduwwerking op zonnepanelen: ProRail streeft naar CO2-neutraliteit en vraagt om rekening te houden met schaduwwerking op hun zonnepanelen bij nieuwe plannen.	
--	--

	Zonneparken: ProRail adviseert om risico's van zonnepanelen nabij spoorwegen te laten berekenen om negatieve effecten te voorkomen. ProRail ziet de verdere ontwikkeling van de Omgevingsvisie met belangstelling tegemoet.	
21. Vitens	De indiener heeft kennisgenomen van de ontwerp-omgevingsvisie Olst-Wijhe en waardeert de gemeentelijke visie, doelen en kaders voor de fysieke leefomgeving. Positieve elementen zijn onder andere het streven naar een gezonde leefomgeving, water vasthouden in het landschap en meer ruimte voor waterberging. Echter, de indiener mist enkele cruciale elementen in de visie, met name het belang van drinkwater. Bewustwording watergebruik: De indiener benadrukt dat het tekort aan drinkwater de komende jaren zal toenemen door klimaatverandering, wat de drinkwaterwinningen in Nederland onder druk zet. Er is geen ambitie opgenomen in de visie voor bewustwording rondom drinkwaterverbruik en -verspilling. Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen in het bewustmaken van burgers over duurzaam drinkwatergebruik. De indiener verzoekt om ambities op te nemen voor bewust drinkwatergebruik om de kwaliteit en beschikbaarheid van drinkwater in de toekomst te waarborgen. Drinkwaterbeschermingsgebieden: Vitens is verplicht om voldoende en schoon drinkwater te leveren, en overheden hebben een drinkwaterzorgplicht. Gemeenten kunnen deze zorgplicht borgen in een Omgevingsvisie en -plan. Hoewel de drinkwaterbeschermingsgebieden in het kaartmateriaal zijn aangegeven, verzoekt de indiener om deze gebieden en de bijbehorende regels ook in de visie op te nemen. Ter inspiratie wordt het 'Inspiratiedocument voor Gemeentelijke Omgevingsvisie' aangeboden.	Delen van van de zienswijze zijn aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In het toekomstverhaal, hoofdstuk 2, is het volgende toegevoegd: 'Ook betekent dit dat we zuinig en duurzaam omgaan met drinkwatergebruik en de steeds vollere ondergrond. Een goede balans tussen gebruik en bescherming van de ondergrond en benodigde ondergrondse infrastructuur zoals buizen, kabels en leidingen voor drinkwater vormt het uitgangspunt.' In de gebiedsuitwerking van de grote kernen is daarnaast het belang van grondwater in de ondergrondse infrastructuur toegevoegd: 'We hebben aandacht voor het beschermen van de aanwezige ondergrondse infrastructuur zoals drinkwaterleidingen en zoeken naar mogelijkheden om hoogwaardig groen bij ingrepen zo min mogelijk aan te tasten'. Onder 5.3 in de omgevingsvisie is drinkwater toegevoegd als één van de opgaven. Ook is het volgende toegevoegd in deze paragraaf: Klimaatverandering heeft impact op het drinkwatergebruik. Lange periodes van droogte zorgen voor meer drinkwaterverbruik, terwijl de beschikbaarheid van water voor de productie van drinkwater afneemt. Deze opgave vraagt om duurzaam gebruik van het beschikbare water. Daarnaast is het waterwingebied en de drinkwaterbeschermingsgebieden op de visiekaarten in de tekst nader geduid. Hieronder reageren we op de volledige zienswijze: We erkennen het belang van bewustwording rondom watergebruik. Bewustwording is in onze ogen een middel om een ambitie of doel te halen en daarom hoort dit in onze ogen meer thuis in de uitwerking van de omgevingsvisie, zoals in een omgevingsprogramma of omgevingsplan. We vinden samenwerking belangrijk en werken graag in de uitvoering van de omgevingsvisie ook weer samen.

	Beschermen infrastructuur Vitens: De drukte in de ondergrond neemt toe door mijnbouw, energievoorziening en drinkwatervoorziening, wat het verleggen van leidingen moeilijker en duurder maakt. Leidingen moeten zo lang mogelijk ongestoord blijven liggen om hoge maatschappelijke kosten en veiligheidsrisico's te vermijden. De indiener vraagt om aandacht voor de bescherming van de ondergrondse drinkwaterinfrastructuur in de omgevingsvisie. Schoon drinkwater: levensbehoefte: Schoon water is essentieel voor een gezonde leefomgeving en natuur, en is een primaire levensbehoefte. De indiener verzoekt om het drinkwaterbelang te borgen in de omgevingsvisie zodat Vitens ook in de toekomst voldoende en schoon drinkwater kan blijven leveren. De indiener vertrouwt erop hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wenst succes met de doorontwikkeling van de omgevingsvisie.	
22.	GGD IJsselland De indiener waardeert de uitnodiging om te reageren op de ontwerp-Omgevingsvisie 2050 voor de gemeente Olst-Wijhe en biedt hierbij een brede gezondheidkundige inbreng aan. De reactie is gebaseerd op de kernwaarden van een gezonde leefomgeving en diverse richtlijnen en data. Sociale samenhang: De GGD prijst de aandacht voor sociale aspecten in de visie. Sociale interacties bevorderen welzijn, verminderen stress en versterken het gemeenschapsgevoel, wat positief bijdraagt aan de mentale en emotionele gezondheid. Het programma Gezond Opgroeien in Olst-Wijhe wordt als positief voorbeeld genoemd, met aanbevelingen voor voldoende speelruimte en watertappunten. Lucht, geur en geluid: De GGD adviseert om naast de geldende normen ook gezondheidkundige advieswaarden mee te nemen. Voor luchtkwaliteit wordt geadviseerd om	Een deel van de zienswijze is aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, namelijk de toevoeging in d gebiedsuitwerking dat er in dit kader van bodemverbetering ook aandacht is voor gezondheid: 'We streven naar een gezonde leefomgeving en volgen hierin de landelijk geldende milieu- en gezondheidsrichtlijnen'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • De data die u in de zienswijze noemt zijn waardevolle data voor de monitoring en evaluatie van onze omgevingsvisie, waarmee we de visie actueel houden. • We nemen kennis van het aanbod van ondersteuning middels uw projectcoördinator wat betreft Gezond Opgroeien. • In de uitwerking van de omgevingsvisie, met name in het omgevingsplan en de toetsing van initiatieven, houden wij rekening met de gezondheidkundige advieswaarden van de GGD en geadviseerde afstanden als het gaat om geur, geluid, lucht, afstand tot agrarische bedrijven en bestrijdingsmiddelen. Dit is voor ons geen aanleiding om daar in de omgevingsvisie verder op in te gaan, echter is relevant in de uitwerking van bijvoorbeeld het omgevingsplan. • We sluiten vooralsnog niet aan bij het Schone Luchtakkoord, aangezien we dat pas kunnen doen als we de doelen achter dit akkoord ook daadwerkelijk kunnen waarmaken. Momenteel ontbreekt het aan capaciteit. Aan de hand van

afstand te houden tussen gevoelige bestemmingen en drukke wegen, en om houtstook te beperken. Voor geurhinder van veehouderijen en geluidsoverlast van verkeer en industrie worden specifieke advieswaarden en maatregelen voorgesteld. Agrarische bedrijven: De GGD wijst op de gezondheidsrisico's en hinder van veehouderijen nabij gevoelige bestemmingen zoals woningen en kinderopvang. Er wordt geadviseerd om minimaal 250 meter afstand te houden tussen veehouderijen en gevoelige bestemmingen, en om rekening te houden met verhoogde risico's bij geitenhouderijen. Bestrijdingsmiddelen: De GGD adviseert om blootstelling aan bestrijdingsmiddelen zoveel mogelijk te beperken en om afstand te houden tussen landbouwgrond en kwetsbare bestemmingen. Algemene adviezen voor omwonenden worden ook gegeven. Groen: Het thema groen wordt positief beoordeeld, met aandacht voor klimaatverandering, gezondheid en ontspanning. Er wordt geadviseerd om blootstelling aan Uv-straling te beperken door groenvoorzieningen en om sterk allergene planten te vermijden. Windenergie: De GGD wijst op de hinder van windturbines en adviseert om het aantal mensen dat hinder ervaart zoveel mogelijk te beperken. Tot slot: De GGD is benieuwd naar de afweging van de gemeente over de impact op de leefomgeving en biedt aan om hierover mee te denken. De indiener hoopt hiermee van dienst te zijn geweest en staat open voor verdere vragen en samenwerking.	bewustwordingscampagnes en de ambities in de omgevingsvisie voor een groene en waterrijke leefomgeving, inzet op 'schone' mobiliteit, verduurzaming en minder ruimte creëren voor grote industrie verwachten we positief bij te dragen aan schone lucht. • Het beperken van houtstook nemen wij vooralsnog niet expliciet op in de omgevingsvisie. We zetten in op bewustwording, met periodieke communicatiecampagnes over houtstook. Door houtstook verder te beperken als gemeente verwachten we inwoners te raken die moeite hebben met het betalen van de (stijgende) energierekening, wat in onze ogen een ongewenst effect heeft. We erkennen het dilemma van houtstook als relatief betaalbare manier van verwarming versus een gezonde leefomgeving. • Ten aanzien van stille plekken verwachten wij dat dit voldoende gewaarborgd is in de toekomstige leefomgeving. • De zienswijze ten aanzien van groen, hierbij rekening houden met Uv-straling en het vermijden van allergene soorten nemen wij ter overweging in de uitwerking van de omgevingsvisie. • Ten aanzien van windenergie nemen wij de zienswijze ter kennisgeving aan. Momenteel is het nog niet concreet of, waar en wanneer grootschalige windenergie in onze gemeente gerealiseerd wordt en als er een initiatief in voorbereiding is moet de omgeving daarbij betrokken worden. • In de uitwerking van de omgevingsvisie overwegen we het afwegingskader op pagina 37 verder uit te werken en werken hierbij graag samen met partners als de GGD. We vinden samenwerking belangrijk en zien we de GGD als belangrijke samenwerkings(kennis)partner in het realiseren van onze ambities voor een gezonde leefomgeving.
23. Provincie Overijssel Algemene indruk en participatieproces: De provincie waardeert dat de ontwerp-omgevingsvisie van Olst-Wijhe	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de tekst dan wel op de kaart nadere duiding toe te voegen van de gebiedsaanduidingen, die ook voor de aanduidingen voor zonne-energie en voor zones voor VAB-woningen van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde

grotendeels in lijn is met de concept-omgevingsvisie Overijssel. Ze prijzen het uitgebreide participatieproces en de betrokkenheid van bewoners en samenwerkingspartners. Water en bodemsysteem: De provincie vindt het verstandig dat de gemeenterekening houdt met het water- en bodemsysteem bij ruimtelijke ontwikkelingen, zowel bij locatiekeuzes als bij de invulling van initiatieven. Woningbouw: De provincie steunt de focus op woningbouw in de kernen Olst en Wijhe, met nadruk op inbreiding nabij NS-locaties. Ze hebben vragen over de keuze voor Wesepe als hoofdkern, gezien de mobiliteitsuitdagingen en de omringende landbouwgronden. Ze pleiten voor woningbouw op inbreidingslocaties en voor lokale behoeften. Ontwikkeling bedrijventerreinen: De provincie vraagt om verduidelijking of het gebied tussen Olst en Den Nul bedoeld is als nieuw bedrijventerrein of als zoekgebied. Ze benadrukken het belang van afstemming met het water- en bodemsysteem en de ruimtelijke kwaliteit, en vragen om opname van programmeringsafspraken in de visie. Voorzieningen, leefbaarheid en gezondheid: De provincie waardeert de duidelijke keuzes voor voorzieningen in grote en kleine kernen en de aandacht voor sociaal-maatschappelijke aspecten. Energie (zon- en windbeleid): De provincie ondersteunt de focus op zon op dak en vraagt om schrapping van zongebieden die niet in lijn zijn met de nieuwe instructieregel voor zonnenvelden. Ze vinden de formulering van windenergie goed en in lijn met hun instructieregels. Invulling landbouwgrond / VAB's: De provincie waardeert de gebiedsgerichte indeling en de focus op klimaat robuuste, duurzame landbouw. Ze benadrukken het belang van afstemming over landbouwperspectieven in het Kommenlandschap en de Dekzandzone. Ze zijn positief over	ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. We voegen een nadere onderbouwing van het positioneren van Wesepe als groeikern en De Meente Noord als nieuw bedrijventerrein toe onder 3.1: 'De gunstige ligging van Wesepe aan de N348 en de verwachte groei van het dorp vormen twee beweegredenen hiervoor. Ook zetten we in op uitbreiding van de locatie De Meente-Noord (Olst), waar vanwege een goede bereikbaarheid, nabijheid van het elektriciteit verdeelstation en de rioolzuiveringsinstallatie kansen liggen voor duurzame bedrijvigheid'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • De beoogde uitbreiding van bedrijventerreinen in het algemeen in Olst-Wijhe (zowel De Meente Noord als Wesepe) liggen in lijn met de programmeringsafspraken. Echter erkennen we dat verdere keuzes, fasering en prioritering nodig is in de uitwerking van de omgevingsvisie. • Energie: Aangezien onze omgevingsvisie tot 2050 reikt en de duurzame energievraag tussen 2030-2050 nog verder stijgt zetten we bewust onze mogelijkheden voor zonne-energie op de visiekaart. Deze mogelijkheden zijn geen zoekgebieden, maar geven per landschapstype op basis van draagkracht aan of er grootschalige, middelgrote of geen zonneparken mogelijk zijn. Daarnaast is de energietransitie continu in beweging en willen we zon op land niet geheel uitsluiten om onze duurzame energie-ambities tot 2050 te halen. Ook in Olst-Wijhe zetten we voorlopig vooral in op zon op dak, in lijn met het provinciaal beleid. Met de zoneringen op de kaart geven we aan wat er per landschapstype eventueel mogelijk is, ook om eventuele dilemma's met andere opgaven (zoals landbouw, woningbouw) in beeld te hebben. • Invulling landbouwgrond/VAB: we onderstrepen het wederzijdse belang van afstemming over de landschappen. Een differentiatie van de zones rondom de kernen bedoeld voor VAB-sloopmeters is in onze ogen iets wat in de uitwerking kan plaatsvinden. In de omgevingsvisie zullen we een toelichting opnemen met een nadere duiding van de kernrandzones, namelijk dat we hier mogelijkheden zien voor VAB-invulling maar dat het niet betekent dat deze zones per se volgebouwd zullen worden. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.
--	---

de uitwerking van kernrandzones en pleiten voor differentiatie op basis van kernomvang en voorzieningenniveau. Mobiliteit: De provincie steunt de toepassing van het STOMP-principe en de ontwikkeling van mobiliteitshubs in Olst, Wijhe en Wesepe. Ze zijn al in gesprek over de bereikbaarheid van Elshof. Overige opmerkingen: De provincie waardeert de focus op toekomstbestendigheid, klimaatbestendigheid, duurzaamheid en circulariteit, wat aansluit op hun omgevingsvisie.	De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.
24. Waterschap Drents Overijsselse Delta Indiener geeft een positieve zienswijze en spreekt haar waardering uit. WDOD ziet in de omgevingsvisie een prominente plek voor water en ziet aanknopingspunten om hier in de toekomst verder samen aan te werken. Indiener onderschrijft het uitgangspunt in de visie dat water en bodem een belangrijke rol heeft bij de uitwerking van toekomstige ontwikkelingen en gebiedsindelingen. WDOD wijst op de 7 richtinggevende uitspraken uit hun 'position-paper Water en Bodem sturend' en dat de principes hieruit richting geven bij integrale afwegingen op het gebied van ontwikkelingen in het ruimtelijk domein. WDOD stelt graag hun expertise ter beschikking en gaat ook over de invulling in programma's in gesprek met de gemeente.	De zienswijze vormt geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. De gemeente heeft kennis van de position paper en neemt deze in overweging in de uitwerking van de visie. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.
25. Gemeente Heerde De indiener heeft met belangstelling kennisgenomen van de ontwerp-omgevingsvisie 'Olst-Wijhe in 2050' en waardeert het resultaat. Ze benadrukken het belang van samenwerking met partners en buurgemeenten, vooral op het gebied van recreatie en toerisme in de IJsselvallei. De indiener deelt de visie om de kwaliteiten van de IJssel en het omliggende gebied beter te benutten en te promoten. Grootschalige opwekking van wind- en zonne-energie: De indiener ondersteunt de aandacht voor	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door een algemene toelichting in de omgevingsvisie dan wel visiekaart op te nemen met een nadere duiding van de gebiedsaanduidingen, die ook voor de wind-zoekgebieden van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met die opgave of ontwikkeling. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Zoals ook aangegeven in ons gesprek op 27 november jl. waarderen we de samenwerking tussen onze gemeente en zetten we die graag voort. Net als u waarderen we in het bijzonder onze samenwerking rondom recreatie en toerisme in de IJsselvallei.

duurzame energieopwekking in de visie. Ze wijzen op de noodzaak om partners en inwoners te betrekken bij concrete plannen voor windenergie in de zoekgebieden Marle en Welsum. De indiener uit zorgen over het zoekgebied Marle vanwege de impact op het open landschap, agrarisch gebruik, verspreide woningen en nabijgelegen weidevogelgebied. Zoekgebied windenergie Marle: Marle is een bijzonder gebied met een open landschap en agrarisch gebruik. De indiener vreest dat windturbines een te grote impact zullen hebben op het gebied en de sociaal-maatschappelijke draagkracht. Ze wijzen ook op de beperkte transportcapaciteit van het elektriciteitsnet, wat de uitvoering van andere opgaven kan belemmeren. Hoogwatergeul: De hoogwatergeul, gerealiseerd tussen 2012-2017, heeft al veel impact gehad op het gebied. De indiener vreest dat de komst van windturbines in Marle een te groot beroep doet op de sociaal-maatschappelijke draagkracht van het gebied. De indiener verzoekt om heroverweging van het zoekgebied Marle en staat open voor verdere vragen en overleg.	• Ten aanzien van de zoekgebieden voor wind worden, volgens ons kader van onze Ruimtelijke visie duurzame energie, inwoners en andere relevante partners betrokken zodra een initiatief concreet wordt. Het gaat ook om partners over onze gemeentegrenzen. Als gemeente zullen wij u ook informeren en betrekken. • Uw zorgen omtrent het zoekgebied voor wind in Marle nemen wij ter kennisgeving aan. Ook de zorgen rondom het elektriciteitsstation Hattem herkennen en erkennen wij: netcongestie is inmiddels een breed aandachtspunt. Voor ons zijn deze aandachtspunten geen aanleiding om de zoekgebieden in de omgevingsvisie te heroverwegen. • Momenteel is niet duidelijk of, wanneer en waar windinitiatieven gerealiseerd worden. Dit komt mede door ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen, zoals recent provinciaal beleid. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind-zoekgebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.
26. Gemeente Raalte De indiener complimenteert de gemeente Olst-Wijhe met de gedegen Omgevingsvisie en waardeert het vele werk en de inspanning die hierin zijn gestoken. Ze willen enkele aandachtspunten meegeven en blijven graag in afstemming met de gemeente. Effecten over gemeentegrenzen: De visie kan effecten hebben die de grens met de aangrenzende gemeente overstijgen, vooral op het gebied van voorzieningen zoals onderwijs, zorg en boodschappen. De voorgestelde ontwikkeling van Wesepe kan ook invloed hebben op de energievoorziening en netwerkcapaciteit. De indiener wil	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen wat betreft het aanpassen dan wel toevoegen van de doorfietsroutes. Ook voegen we een motivering van het de nieuwe beoogde bedrijventerreinen toe, waarbij we vooral ingaan op het kwalitatieve deel. De kwantitatieve effecten van deze uitbreiding zullen volgen in de uitwerking van de omgevingsvisie. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Wat betreft voorzieningen (zoals in Wesepe), mobiliteit, landelijk gebied, nieuwe bedrijventerreinen en andere ambities die gemeentegrens overstijgend effect hebben, blijven wij als netwerkgemeente graag in gesprek met u. In onze ogen is er in de omgevingsvisie voldoende aandacht voor het belang van deze samenwerking. • Wij volgen de regionale ontwikkelingen en blijven in contact met onze partners, waaronder de provincie. Bij het maken van keuzes onderzoeken we de invloed op verkeersbewegingen en mobiliteitsgedrag om de effecten goed in kaart te brengen. Hoewel we op basis van de huidige informatie geen direct verdrijvingseffect verwachten van de bekende ontwikkelingen, zullen we dit onderwerp in de uitwerking

hierover in gesprek blijven om de leefbaarheid van alle kernen te behouden en te versterken. Mobiliteit in de regio: In de Omgevingsvisie wordt beperkt ingegaan op de gemeentelijke en regionale ambities voor de provinciale wegen (N337, N348, N756) en het spoor. Wat zijn bijvoorbeeld de effecten van de geformuleerde de wensen voor de IJsselzone op de doorstroming op de N337? Een beperking van de doorstroming op de N337 heeft verdrijvingseffecten van verkeer naar het buitengebied en de N348. We vragen in de uitwerking om hiervoor daarom aandacht te hebben. Indiener merkt op dat de doorfietsroutes Raalte-Wesepe-Deventer niet juist en de route Zwolle-Heino-Raalte in het geheel niet aangegeven. Dit is in het kader van het “STOMP-principe” wel wenselijk om juist op te nemen. Buitengebied: De buitengebieden van beide gemeenten lopen in elkaar over en er is samenwerking in de netwerksamenwerking in Salland. De indiener wil deze samenwerking benoemd zien in de visie en blijft graag in gesprek over landbouw en nieuwe woningen. Bedrijventerreinen: De indiener vraagt om een nadere onderbouwing van de bedrijventerreinplannen in de visie, zowel kwantitatief als kwalitatief, om de effecten voor de bredere regio inzichtelijk te maken. Ze willen hierover in gesprek blijven om de kansen te verkennen. Tot slot: De indiener wenst succes met de verdere stappen in het Omgevingsvisie-proces en blijft graag in overleg over de aangegeven punten.	van de omgevingsvisie meer aandacht geven. Waar nodig betrekken wij u daarbij. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.
27. Gemeente Zwolle Indiener complimenteert met de integrale, gebiedsgerichte en daarmee complete ontwerp-omgevingsvisie. Indiener hecht waarde aan onderlinge samenwerking en afstemming. Indiener vraagt aandacht voor zoekgebied wind nabij Herxen en refereert aan recent provinciaal windbeleid waarmee de zoekgebieden in Olst-Wijhe waaronder die bij Herxen, op slot	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door een algemene toelichting in de omgevingsvisie dan wel visiekaart op te nemen met een nadere duiding van de gebiedsaanduidingen, die ook voor de wind-zoekgebieden van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met die ontwikkeling of opgave. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Ten aanzien van de zoekgebieden voor wind, zijn we ons bewust van het nieuwe

	gezet zijn. Als de provincie toch ruimte geeft een wind-ontwikkeling te starten wil de indiener graag bestuurlijk en ambtelijk betrokken blijven en dienen ook inwoners (met name Windesheim) betrokken te worden. Indiener blijft graag samenwerken in de verdere uitwerking van de Sponsstrategie Salland, die een belangrijke basis vormt voor de ontwerp-omgevingsvisie.	windbeleid van de provincie. De omgevingsvisie refereert hier ook aan. Volgens ons kader van onze Ruimtelijke visie duurzame energie, betrekken we inwoners en andere relevante partners zodra een initiatief concreet wordt. Het gaat ook om partners over onze gemeentegrenzen. Als gemeente zullen wij u als gemeente ook informeren en betrekken. • Momenteel is niet duidelijk of, wanneer en waar windinitiatieven gerealiseerd worden. Dit komt mede door ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen, zoals recent provinciaal beleid. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind-zoekgebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt. • Net als u waarderen we de samenwerking tussen onze gemeente en zetten we die graag voort. Dat doen we ook graag in het vervolg van de regionale Sponsstrategie Sallandse weteringen maar ook in de andere Novex programma's zoals (duurzame) Mobiliteit, Stedelijk Zwolle, Karakteristieke Stationsomgevingen en Vitale kernen/ gezonde buurten en op andere vlakken.
28. Gemeente Voorst	De indiener waardeert de ontwerp-omgevingsvisie van Olst-Wijhe en prijst de ambitie en duidelijke doelen voor een fijne leefomgeving in 2050. Ze onderschrijven de gebied specifieke keuzes voor het kommenlandschap, zoals het vergroten van het waterbergend vermogen en het ondersteunen van natte natuur, evenals de terughoudendheid bij het toevoegen van nieuwe woningen en de focus op duurzame landbouw. Windenergie: De indiener vraagt om goede samenspraak bij de planvorming van windenergie in het zoekgebied Welsum, inclusief participatie van omwonenden uit de gemeente Epe en hun eigen gemeente. Ze zien kansen voor intergemeentelijke samenwerking bij de opwek van energie. Samenwerking: De indiener benadrukt het belang van constructieve en integrale samenwerking voor ruimtelijke vraagstukken en kijkt uit naar verdere samenwerking om de ambities voor een fijne leefomgeving te verwezenlijken.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen van de zoekgebieden van wind van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. De zorgen omtrent het zoekgebied voor wind nabij Marle nemen wij ter kennisgeving aan, echter dit (en de andere) zoekgebieden voor wind handhaven we. De gebieden zijn in 2020 door de gemeenteraad vastgesteld in de Ruimtelijke visie duurzame energie. In deze visie staan ook de kaders voor het betrekken van inwoners en andere relevante partners zodra een initiatief concreet wordt. Het gaat ook om partners over onze gemeentegrenzen. Als gemeente zullen wij u ook informeren en betrekken. Momenteel is niet duidelijk of, wanneer en waar windinitiatieven gerealiseerd worden. Dit komt mede door ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen, zoals landelijk en provinciaal beleid. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind-zoekgebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt.

		We erkennen het belang van samenwerking en zetten die graag voort in de uitwerking van de omgevingsvisie.
29. Stichting IJssellandschap	De indiener complimenteert de gemeente Olst-Wijhe met de ontwerp-Omgevingsvisie en waardeert de heldere vergezichten naar 2050. Ze zijn tevreden met de omschrijving van de rol van landgoederen en de balans tussen financiële gezondheid, landgoedbeheer en maatschappelijke meerwaarde. Ze zien mogelijkheden voor samenwerking en rekenen op voldoende ruimte in de omgevingsprogramma's voor synergie. Cultuurhistorie in het landschap: De indiener mist aandacht voor cultuurhistorie in het landschap, zoals groene dijken, landschapselementen en parkbossen. Ze vragen om expliciete opname van (groene) cultuurhistorie in de ambitie voor een waterrijke en groene leefomgeving. Visiekaart en functiecombinatie: De geel geblokte arcering op de visiekaart voor 'mogelijkheden voor functiecombinatie en -verbreiding landgoederen' is onduidelijk. De indiener vermoedt dat functieverbreiding bedoeld wordt en stelt voor om een minder gedetailleerde afbakening van de landgoedzones op te nemen, gezien de veranderlijke grenzen van landgoederen. Partnerschap en grondpositie: De indiener waardeert de vermelding als partner, maar vraagt om ook in de paragraaf Dekzandgronden vermeld te worden, gezien hun grondpositie op landgoederen zoals 't Nijendal, De Haere en andere historische landgoederen. Ze beheren vele hectares bossen en natuur en onderhouden het kleinschalige cultuurlandschap met pachters. Recreatieve hotspot: De indiener vindt het opmerkelijk dat Landgoed 't Nijendal als recreatieve hotspot wordt genoemd.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door in de tekst extra voorbeelden te noemen (naast de al genoemde voorbeelden zoals parkbossen) van 'groene cultuurhistorie' in het landschap. In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen van mogelijkheden voor functiecombinatie en -verbreiding' van toepassing is.. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. In de legenda van de kaart passen we aan dat het inderdaad om 'verbreiding' gaat (in plaats van verbreiding). We noemen de samenwerkingspartners niet bij naam, maar doen dat in het algemeen: 'We zoeken hierin de samenwerking op met landgoedeigenaren, grondeigenaren, landgoedbeheerders en agrariërs, en juichen initiatieven vanuit de gemeenschap toe' De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de visie samenwerken.

	Ondersteuning van OPG-zienswijze: De indiener onderschrijft de zienswijze van OPG. Ze wensen succes bij de afronding van de omgevingsvisie en kijken uit naar samenwerking om de ambities waar te maken.	
30. Landschap Overijssel De indiener waardeert de ontwerp-omgevingsvisie Olst-Wijhe 2050 en complimenteert de gemeente met de samenhangende aanpak van belangrijke maatschappelijke opgaven. Water en bodem sturend: De indiener prijst de keuze om water en bodem sturend te laten zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en de koppeling tussen landschapstypes en passende functies. Energieopgave: De indiener wijst op de noodzaak van zorgvuldige keuzes bij de ontwikkeling van zonneparken en verwijst naar de wegwijzer 'Energie in het Overijssel Landschap'. Ze vragen om het gebied Lierderbroek, een belangrijk weidevogelgebied, aan te wijzen als ongeschikt voor grootschalige en middelgrote zonneparken. Groenblauwe dooradering: De indiener mist een visie op de landschappelijke ontwikkeling van de groene dooradering in het kommenlandschap en de IJsselzone. Ze verwijzen naar het landschapsontwikkelingsplan Salland van 2008 voor gewenste maatregelen en investeringen. Gebruik van bestrijdingsmiddelen: De indiener is positief over de plannen voor klimaat robuuste, duurzame landbouw, maar vraagt aandacht voor de regulering van bestrijdingsmiddelen en verwijst naar de gemeentelijke handleiding van Urgenda. De indiener hoopt met deze zienswijze een constructieve bijdrage te leveren aan de ontwerp-omgevingsvisie.	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen, door aandacht te hebben voor de gezondheidsvoordelen als er ingezet wordt op bodemverbetering. Daarnaast is het weidevogelgebied in het noorden van de gemeente opgenomen op de visiekaart. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze. •We handhaven de zones waar zonne-energie mogelijk is, maar voegen een toelichting toe over dat deze zones iets zeggen over de mogelijkheden voor zonne-energie op basis van de draagkracht van het landschap. We nemen dit bewust op, gelet op de gemeentelijke duurzaamheidsambities tot 2050. In de uitwerking van de omgevingsvisie, bijvoorbeeld in een omgevingsprogramma, zal nader ingegaan worden op energiebronnen en overwegen wij om ook erfmolens en mestvergisting op te nemen. •Op diverse plekken wordt in de ontwerp-omgevingsvisie aandacht geschonken aan de landschappelijke versterking in de verschillende landschapstypes. Specifiek schenken we in 3.3 aandacht voor landschappelijke versterking in de IJsselzone en in 3.4 in het Kommenlandschap. Een nadere uitwerking in maatregelen en investeringen zal na besluit op de omgevingsvisie volgen. •In de ontwerp omgevingsvisie is aandacht voor bodemverbetering. Hierop schrijven we een aanvulling waarin aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen (of gewasbeschermingsmiddelen, dit is de officiële term op het moment, al is die wat misleidend wat mij betreft) op de gezondheid van mens, dier en natuur. Bij het opstellen van het omgevingsplan zullen we ook zeker aandacht hebben voor dit onderwerp. Momenteel is een motie van de gemeenteraad over glyfosaat in voorbereiding. We erkennen het belang van samenwerking en zetten die graag voort in de uitwerking van de omgevingsvisie.	
31. Overijssels Particulier Grondbezit	In de tekst dan wel op de kaart voegen we een nadere duiding toe van de	

De indiener vertegenwoordigt grondeigenaren en landgoederen in Overijssel, waaronder 12 leden in Olst-Wijhe. De zienswijze op de Omgevingsvisie Olst-Wijhe wordt puntsgewijs ingediend: • Tevredenheid: Over het algemeen is er tevredenheid over de aandacht voor natuur- en cultuurhistorische waarden in het buitengebied, waarbij landgoederen als belangrijk element worden erkend. • Aanvulling: Er wordt een aanvulling gemist op biodiversiteit- en natuurwaarden in combinatie met cultuurhistorie, wat het landschap bijzonder maakt. Erfgoed is een sturend principe op landgoederen. • Waterbeheer: Er wordt aangeraden om maatregelen voor waterbeheer algemener te houden en later in te vullen met goed onderzochte analyses, in plaats van specifieke uitvoeringen te sturen. • Windenergie: Er wordt geadviseerd om met een nieuwe blik naar locaties voor windenergie te kijken, rekening houdend met recente ontwikkelingen en waardevolle landschappen te ontzien. • Recreatieve hotspots: Op de Visiekaart staan een aantal landgoederen aangewezen als recreatieve hotspot. OPG is van mening dat Groot Hoenlo niet echt als hotspot kan worden gezien, daar het een gebied is dat niet grootschalig is opengesteld of veel recreatieve faciliteiten kent, en over het algemeen aardig rustig is. Landgoed het Nijendal daarentegen valt dan eerder in deze categorie, waar veel moeite is gestoken in faciliteiten, en er een parkeerplaats, ontmoetingsplek en horeca in de Zoogenbrink te vinden zijn, zoals vergelijkbaar bij De Haere. • Functieverbreiding: Er is onduidelijkheid over wat met "functieverbreiding" wordt bedoeld.	gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen van mogelijkheden voor functiecombinatie en -verbreding' en wind-zoekgebieden van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. In de legenda van de kaart passen we aan dat het om 'verbreding' gaat (in plaats van verbreiding). Hieronder gaan we in op de volledige zienswijze: • Erfgoed komt in onze ogen voldoende aan bod in de omgevingsvisie. Eén van de centrale afwegingsprincipes voor nieuwe ruimtelijke initiatieven is bijvoorbeeld 'Gebiedskenmerken centraal voor nieuwe ontwikkelingen'. In onze ogen is erfgoed een belangrijk gebiedskenmerk. • De in de ontwerp-omgevingsvisie genoemde maatregelen voor waterbeheer zijn voorbeelden. In de uitwerking van de visie, en ook in de Regionale sponsstrategie Sallandse weteringen, worden de maatregelen concreter uitgewerkt worden. • De zoekgebieden voor wind handhaven we. In onze ogen is in de tekst voldoende toelichting gegeven op de status van de gebieden, namelijk dat de gebieden mogelijkheden aangegeven maar dat het nog onduidelijk is of, wanneer en waar windinitiatieven gerealiseerd worden. Dit heeft onder meer te maken met landelijke en provinciale kaders. Gelet op onze duurzame energie-ambities tot 2050 kiezen we er bewust voor de wind-zoekgebieden op te nemen in onze omgevingsvisie, die ook tot 2050 reikt. • In onze ogen biedt de omgevingsvisie voldoende aandacht aan het vergroten van de belevingswaarde van het landschap, onder andere door meer (kleinschalige) recreatie toe te staan en door het landschap te versterken. • Het belang van ontwikkelingsruimte voor landgoederen komt in onze ogen voldoende tot uiting in de omgevingsvisie. We erkennen het belang van samenwerking en zetten die graag voort in de uitwerking van de omgevingsvisie.
--	---

	• Belevingswaarde: De belevingswaarde van het gehele landschap, niet alleen landgoederen en natuur, moet worden vergroot. Spreiding van bezoekersstromen is belangrijk. • Ontwikkelingsruimte: Het is belangrijk om ontwikkelingsruimte voor landgoederen te behouden om een gezonde economische basis te waarborgen en te kunnen blijven investeren in natuur, cultuur en landschap.	
32. Fietzersbond	De Fietzersbond heeft de ontwerp-omgevingsvisie Olst-Wijhe 2050 met interesse gelezen, vooral wat betreft de ambitie, ruimtelijke keuzes en uitgangspunten voor fietsverkeer. Ze missen echter een duidelijke doorwerking van het STOMP-principe, waarbij duurzame vervoersinrichting de basis vormt voor de ruimtelijke inrichting. Fietsen zou meer voorop moeten staan als standaard vervoerswijze, vooral in en nabij de kernen. Concreet mist de Fietzersbond: Veilige fiets- en wandelroutes: Ambitie en ruimtelijke keuzes voor veilige en geriefelijke routes van de kern van Olst naar de Gelderse kant van de IJssel, vooral op/naar/van de N337 en de nieuw aan te leggen rotonde. De IJsseldijk is te veel gericht op gemotoriseerd verkeer. Minimale kwaliteit doorfietsroutes: De visie noemt doorfietsroutes, maar benoemt geen minimale kwaliteit, waardoor de ambitie kan blijven steken in mooie woorden. Betere fiets- en wandelroutes langs de IJssel: De visie wil betere routes langs de IJssel, maar benut geen kansen binnen project IJsselwerken om extra fietsroutes aan te leggen tussen Olst, Den Nul en Wijhe. Visie op autoverkeer en spoorovergangen: Er ontbreekt ambitie voor een duurzame oplossing voor autoverkeer dat	De zienswijze vormt geen aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • In onze ogen is er voldoende oog voor de voetganger en toepassing van het STO(M)P-principe, dat op verschillende plekken in de ontwerp-omgevingsvisie terugkomt. • We (blijven) met de provincie samenwerken over ontwikkelingen op en langs provinciale wegen. • Het benoemen van minimale kwaliteit van doorfietsroutes is in onze ogen iets voor de uitwerking van de omgevingsvisie. • De kansen om de IJsselwerken te combineren met het aanleggen van extra fietsroutes tussen Olst, Den Nul en Wijhe zijn nog onderwerp van gesprek. Momenteel is daar nog niets concreets over te zeggen. • De verkeerssituatie in Olst m.b.t. autoverkeer en spoorwegkruisen is in onze ogen iets voor de uitwerking van de omgevingsvisie. Op de visiekaart is indicatief een fietsverbinding tussen Olst, Boskamp en Wesepe opgenomen, echter het is nog onbekend waar deze eventuele route exact zou moeten liggen. In dit kader is het recent vastgestelde Fietsplan Olst en Boskamp relevant. • Wat betreft auto parkeren en fiets parkeren nemen wij de zienswijze ter kennisgeving aan. In onze ogen is hier voldoende aandacht voor door in te zetten op autoluwe en compacte dorpscentra en mobiliteitshubs nabij stationsomgevingen. • Uw opmerking over het standaard invoeren van 30 km/uur binnen de bebouwde kom nemen wij ter kennisgeving aan. • Uw opmerking over het ontwerp van nieuwe wijken en straten nemen wij ter kennisgeving aan en is meer iets voor de uitwerking van de omgevingsvisie. De gemeente vindt samenwerking belangrijk en blijft ook graag in de uitvoering van de omgevingsvisie samenwerken.

	het spoor gelijkvloers moet kruisen in Olst. De Fietzersbond pleit voor een nieuwe verbinding met spoortunnel vanaf N337 buiten Olst en Boskamp naar Wesepe, en voor fietsstraten zonder vrachtverkeer op de Hooglandstraat en Koekoeksweg. Ambitie op auto parkeren en fiets parkeren: Auto parkeren nabij voorzieningen zou ontmoedigd moeten worden, en er moeten geschikte en veilige fietsparkeervoorzieningen komen, ook voor elektrische voertuigen. 30 km/uur inrichting: Standaard 30 km/uur inrichting binnen de bebouwde kom van alle kernen in 2050. Ontwerp van nieuwe wijken/straten: Nieuw te bouwen wijken/straten zouden zo ontworpen moeten worden dat autoverkeer minimaal is, met beperkte toegang en parkeervoorzieningen, en overdekte fietsparkeerruimte per straat voor bezoekers.	
33. LTO	De indiener waardeert de aandacht voor de agrarische sector in de ontwerp-omgevingsvisie Olst-Wijhe 2050, maar heeft enkele punten die verduidelijkt of aangepast moeten worden. Bodem en water centraal: De indiener stelt voor om het principe van 'bodem en water centraal' te veranderen naar 'rekening houden met bodem en water', en deze kaders niet te strikt te hanteren. Dit voorkomt beperkingen voor nieuwe ontwikkelingen en sluit aan bij de nieuwe focus van de provincie Overijssel. Wateropgaven: De indiener pleit voor gebiedsprocessen waarbij betrokken partijen samenwerken aan slimme oplossingen voor waterbeheer, zoals water vasthouden en droogtepreventie, zonder strikte kaders die gebiedsprocessen bemoeilijken. Wonen en bouwen: De indiener is blij met het principe 'inbreiding vóór uitbreiding' en pleit voor een	De zienswijze vormt aanleiding om de omgevingsvisie aan te passen door ook de kaders van de provincie (en ook het waterschap) te noemen bij water en bodem als basis voor ruimtelijke ontwikkelingen. Ook gaan we in de tekst dan wel op de kaart een nadere duiding toevoegen van de gebiedsaanduidingen op de visiekaart, die ook voor de aanduidingen de zones rondom de kernen over de ambities rondom VAB en over bevorderen gezondheid / milieueffecten en zonne-energie van toepassing is. Het gaat om gebieden waar mogelijkheden zijn voor de beoogde ontwikkeling of opgave, het zijn geen exacte grenzen of gebieden die volledig ingevuld gaan worden met deze ontwikkeling of opgave. Daarnaast gaan we in de IJsselzone uitgebreider in op agrarisch gebruik in dit gebied. De zonering voor het bevorderen van gezondheid en milieueffecten verwoorden we anders: 'Om nadelige milieueffecten zoals geur- en geluidsoverlast te voorkomen, zijn we over het algemeen terughoudend in het toestaan van nieuwe milieubelastende bedrijfsactiviteiten in een (nog nader te definiëren) zone rondom de kleine kernen'. Hieronder reageren we puntsgewijs op de volledige zienswijze: • Als gemeente vinden wij het water en bodemsysteem een belangrijk uitgangspunt voor een toekomstbestendige gemeente, en daarmee ook toekomstbestendige landbouw, te realiseren. Op pagina 10 van de ontwerp omgevingsvisie staat een duiding van bodem en water als basis voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier staat onder andere dat

verdringingsreeks om landbouwgronden te beschermen. Ze maken zich zorgen over de 1 kilometer zone rond kleine kernen, die nieuwe milieubelastende bedrijfsactiviteiten beperkt, en vragen om deze regel te verwijderen om de doorontwikkeling van agrarische bedrijven niet te belemmeren. Energie-opwek: De indiener waardeert de aandacht voor netcongestie, maar is tegen zonne-energie op landbouwgrond vanwege de impact op landbouwgrond en prijsopdrijving. Ze pleiten voor alternatieve duurzame energiebronnen zoals erfmolens en mestvergisting. IJsselzone: De indiener vindt dat agrarisch gebruik in de IJsselzone onvoldoende wordt benoemd in de visie. Ze benadrukken de kansen voor gewasopbrengsten en veeweiden in dit gebied en vragen om dit op te nemen in de omgevingsvisie. De indiener hoopt dat deze punten worden verwerkt in de definitieve omgevingsvisie en biedt aan om hun standpunten verder toe te lichten in een gesprek.	we als gemeente voorlopig de lijn van het Rijk volgen, omdat die belangrijk zijn voor de afwegingen die we lokaal maken. Momenteel zijn de richtlijnen vanuit het Rijk nog niet helder, wat het als gemeente lastig maakt hoe we ‘water en bodem sturend’ toepassen in de praktijk. Uiteraard zijn de kaders vanuit de provincie en het waterschap ook van belang, deze voegen we toe in deze passage. Overigens heeft de provincie expliciet in haar omgevingsverordening (afdeling 4.4 ‘sturen op water en bodem’ staan dat in omgevingsplannen alleen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden als onderbouwd is dat deze ontwikkelingen bijdragen aan het behoud en het versterken van een klimaat robuust water- en bodemsysteem, en dat bij een ontwikkeling in het landelijk gebied in ieder geval duidelijk is gemaakt hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het regionaal perspectief water en bodem dat op die locatie van toepassing is. Voor de lange termijn houden we in de omgevingsvisie voor het toekomstperspectief vast aan water en bodem als sturend principe. • We onderstrepen het belang van de samenwerking in gebiedsprocessen met betrekking tot wateropgaven. • Met het principe dat inbreiding voor uitbreiding gaat, erkennen we het belang van zorgvuldig ruimtegebruik. De zones rondom de kernen bedoeld voor VAB slooppeters handhaven we. In de tekst staat toegelicht dat we de mogelijkheden hiertoe verkennen. De concrete uitwerking ervan volgt, bijvoorbeeld in een programma landelijk gebied en zal vervolgens vertaald moeten worden in het omgevingsplan. Voor extra inzet op gezondheid en milieueffecten handhaven we het principe, echter voegen we toe dat deze zonering nog nader gedefinieerd wordt, bijvoorbeeld in een omgevingsprogramma. • Wij zien het toepassen van dergelijke zonering ook in het belang van de agrarische sector door agrarische functies meer te scheiden van andere functies zoals wonen, wat de bedrijfsvoering van agrariërs in onze ogen ten goede komt. Deze motivering voegen we toe in de omgevingsvisie. Daarnaast dragen dergelijke zones bij aan de landschappelijke kwaliteit en het terugdringen van verkeersbewegingen doordat ‘VAB-woningen’ nabij voorzieningen in de kernen komen. • Wat betreft energie-opwek erkennen we dat de energietransitie continu in beweging is. We handhaven de zones waar zonne-energie mogelijk is, maar voegen een toelichting toe over dat deze zones iets zeggen over de mogelijkheden voor zonne-energie op basis van de draagkracht van het landschap. We nemen dit bewust op gelet op de gemeentelijke duurzaamheidsambities tot 2050. In de uitwerking van de omgevingsvisie, bijvoorbeeld in een omgevingsprogramma, zal nader ingegaan worden op energiebronnen en overwegen wij om ook erfmolens en mestvergisting op te nemen. Als gemeente vinden we samenwerken belangrijk en willen we ook in de uitvoering van de omgevingsvisie blijven samenwerken.
--	---

Ambtelijke aanpassingen:

Hieronder is opgesomd welke aanpassingen zijn doorgevoerd zonder dat een zienswijze hier direct aanleiding toe geeft.

- In de visiekaarten behorende bij de ontwerpomgevingsvisie voeren we de volgende aanpassingen door:
 - In de visiekaart / toelichting in de tekst gaan we in op een nadere duiding van waterberging en Regionale sponsstrategie: inzetten op waterberging zodat het verschil tussen beide opgaven helder wordt.
 - In de drie onderliggende visiekaarten passen we de naamgeving aan: we vervangen de pijlers door de vier hoofdambities (waterrijke en groene leefomgeving (1) noaberschap bloeit en iedereen kan meedoen (2), eigenzinnige woongemeente (3) duurzaam ondernemen (4)), waarbij de ambities 2 en 3 in één kaart geïntegreerd wordt omdat we nadrukkelijk de woningbouwopgave in samenhang zien met een passende groei van voorzieningen. We kiezen voor deze naamgeving omdat we in de ontwerp-omgevingsvisie de hoofdambities nadrukkelijker terugkomen dan de pijlers en de kaarten op deze manier meer herkenbaar zijn. De pijlers vormden een belangrijke basis voor de ambities. We gaan tevens de onderliggende visiekaarten opnemen in de tekst (naast de integrale visiekaart, die ook al in de tekst van de ontwerp-omgevingsvisie stond).
 - In de ontwerp-omgevingsvisie zijn woningbouwplannen tot q4 2023 meegenomen: deze informatie is geactualiseerd. Ook het cluster tussen Olst en Boskamp aangeduid als 'gezondheid- en welzijnsfuncties' is geactualiseerd en uitgebreid.
 - In de visiekaart is het weidevogelgebied in het noorden van de gemeente opgenomen.
 - In themakaart pijler 1 behorende bij de ontwerp-omgevingsvisie stond één aanduiding niet in de legenda toegelicht. Deze aanduiding laten we in de aangepaste visiekaart over waterrijke en groene leefomgeving achterwege omdat deze al in kaart 3 over duurzaam ondernemen staat aangemerkt, en ook in de integrale visiekaart (ter overweging om deze óók in kaart/pijler 1 te handhaven omdat dit ook voor deze hoofdopgave relevant is maar dan wel in de legenda noemen). Ook moeten we kijken naar de beste naamgeving: in de visiekaarten staat in de ene legenda 'mogelijkheden voor functiecombinatie en -verbreding landgoederen' en in visiekaart pijler 3 'functies combineren voor behoud landgoederen'.
- In de omgevingsvisie maken we een verwijzing naar een aantal 'beginselen': het voorzorgsbeginsel, beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron bestreden moeten worden en het beginsel dat de vervuiler betaalt. Conform artikel 3.3 van de Omgevingswet moet het bevoegd gezag in de omgevingsvisie rekening houden met deze beginselen. De beginselen zijn in de Omgevingswet overgenomen uit het milieubeleid van de EU. In de ontwerp-omgevingsvisie kwamen de beginselen niet letterlijk terug, wel zijn (onder andere in de vier afwegingsprincipes) een haakje te maken met de beginselen. Dit haakje voegen we toe in de omgevingsvisie.
- Op pagina 38 van de ontwerp-omgevingsvisie staat een voorbeeld genoemd dat we in de omgevingsvisie achterwege laten aangezien dit niet bij het abstractieniveau van de omgevingsvisie past. *Bij grote complexe opgaven pakt de gemeente de regie, bijvoorbeeld in een integrale gebiedsaanpak en grote woningbouwinitiatieven. In andere gevallen bieden we volop ruimte aan de samenleving en zijn we als overheid stimulerend, bijvoorbeeld in het vergroenen van tuinen.* Het voorbeeld 'vergroenen van tuinen' laten we achterwege. Graag een ander voorbeeld noemen, zoals: 'het stimuleren van ontmoeting in woningbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen'.